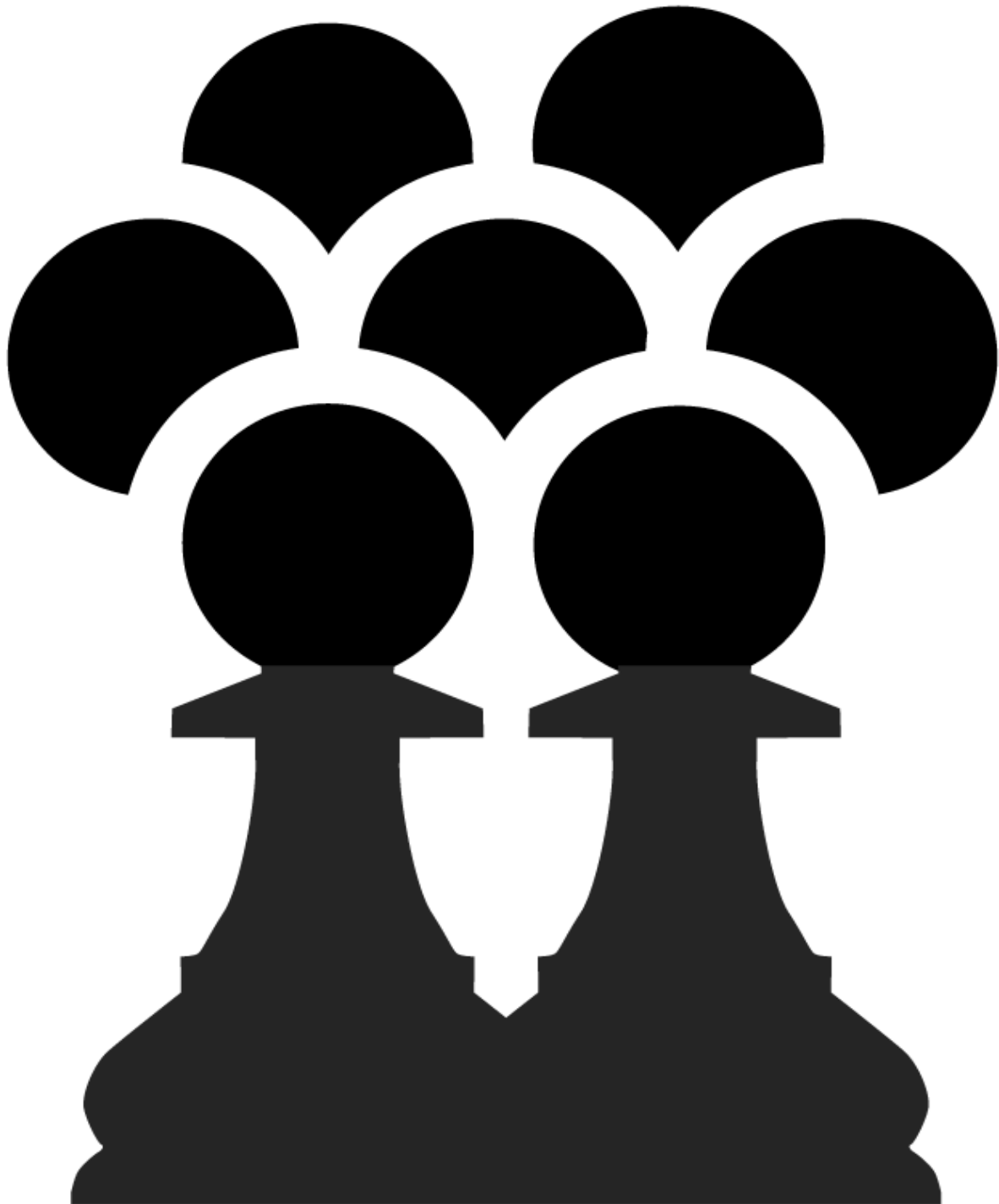

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

jaargang 54 | nummer 4 | juni 2006

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

Jaargang 54 / nummer 4 / juni 2006

Oplage: 80 stuks

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Clubgebouw:	Sportcentrum Olympus, Voorweg 107, Zoetermeer, tel. (079) 341 95 96
Jeugd:	Wijkcentrum De Leyens, Van 't Hoffplein 1, Zoetermeer
Website:	www.svpromotie.nl
Jeugd:	www.svpromotie.nl / jeugd.htm
Contributie:	senioren (20-64 jr): € 125,- / junioren (16-19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr): € 70,- / studenten: € 75,- / veteranen (65+): € 95,- / gezinsleden reductie
Gironummer:	2405362, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer
Ereleden:	H. Breugem, H. Breuker, P. Briggeman, G. Eggink, J. Hagoort, J. Kalkwijk, J. Meijer, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	R. Kunnen (Ruurd)	Schoenerkade 50 2725 ES Zoetermeer	(079) 343 73 52 ruurdherma.kunnen @ planet.nl
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 dirk_brinkman @ nl.ibm.com
penningmeester	W.P.M. Jutte (Willem)	Kadelaan 39 2725 BB Zoetermeer	(079) 331 35 81 willemjutte @ freeler.nl
wedstrijdleader intern	G. Eggink (Gerhard)	Ravelplein 16 2807 HH Gouda	(0182) 671 664 geggink @ worldonline.nl
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
algemeen adjunct 1	J. van den Bergh (Jan)	Essenhout 82 2719 EN Zoetermeer	(079) 361 37 50 j.van.den.bergh @ zoetermeer.nl
algemeen adjunct 2	J.G. van der Ploeg (Jan)	Belgiëlaan 157 2711 BR Zoetermeer	(079) 342 35 51 jip.001 @ wanadoo.nl
voorzitter jeugdcommissie	M. van Staden (Mildo)	Moerbeigaarde 76 2723 AG Zoetermeer	(079) 341 45 09 mildovanstaden @ xs4all.nl

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad "De Promoot"	Manuel Nepveu	Graaf Adolfstraat 36 2713 EK Zoetermeer	(079) 316 99 81 m.nepveu @ planet.nl
	Rob de Vries	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
webmaster www.svpromotie.nl	Willem Broekman	Medeaschouw 64 2726 KS Zoetermeer	(079) 363 08 28 w.broekman @ wxs.nl
materiaal-commissaris	Chris Schoon	Caan van Necklaan 191 2281 BG Rijswijk	(070) 399 93 54 chris.schoon @ wolmail.nl

→ www.svpromotie.nl ←

Inhoud		B
--------	--	---

			<u>blz</u>
Redactioneel	B	Redactie	2
Van de voorzitter	H	Ruurd Kunnen	2
Interne competitie	I	Gerhard Eggink	3
Externe competitie	I	Rob de Vries	5
Terug naar Oegstgeest	M	Manuel Nepveu	6
Wij gaan voor goud	M	Harry Breuker	7
Het 3 ^e gedegradeerd	M	Nico Peerdeman	8
Promotie 4 kampioen !	M	Ruurd Kunnen	11
Promotie 5 kampioen !	M	Maarten Wichhart	12
Manuel als de maat der dingen	E	Harrie Boerkamp	13
Opa en het Boerenkamp	E	Manuel Nepveu	14
Het Nederlands Kampioenschap te Schagen	MG	Maarten van Zetten	16
Konings-Indisch: Sämisch	F	Willem Broekman	19
Sherlock Holmes - het vervolg [1]	D	Rob de Vries	22
Het verschil	G	Hans Meijer	25
Toevallig ?	E	Jan van den Bergh	28
KPN-schaak	MG	Hans Meijer	29
Open brief aan Harrie B.	E	Manuel Nepveu	35
Hoezo "open" ?	E	Rob de Vries	36
Wit/zwart speelt en wint	D	Redactie	37
De klassieken [2]	G	Nico Peerdeman	38
Schaaksoos aan de "Gondelkade"	E	Jan van der Ploeg	40
Oplossingen	D	Redactie	41
Agenda	H	Bestuur	42

H	bestuurlijke artikelen	L	spelregels
B	redactionele artikelen	F	schaaktechniek
I	uitslagen / standen	J	humor
C	schaakwereld (FIDE / KNSB / HSB)	D	problemen / puzzels
M	wedstrijd-/toernooiverslagen	K	schaakgeschiedenis
G	partijen	E	overig

Redactioneel

B

Waarde lezers,

"Help, de redactie verzuipt!" zouden we bijna kunnen roepen: het aantal bijdragen voor de laatste clubkrant van dit seizoen is waaratje niet mis!

Veel leeswerk, veel editen, vooral door Rob. Maar het resultaat mag er mede door toedoen van velen van U weer zijn. We gaan niet eens *proberen* om samen te vatten wat er zo al in deze editie staat. Gewoon lezen, er zit niets anders op!

En nog even wat. De zomer staat op uitbarsten (gelijk een rijpe steenpuist, zegt een van Uw redacteuren, er dichtert bij). Maar we blijven gewoon schaken. We gaan "ijzeren Heinig" door! In de zomercompetitie. U toch ook?

De Redactie

NB: Om de penningmeester niet in paniek te brengen hebben we zelfs een artikel moeten laten liggen tot het volgende nummer. Het betreft een partijverslag van Nico Peerdeman, getiteld "Een miraculeuze remise". Sorry Nico!

Van de voorzitter

H

Het seizoen zit erop. Het is een seizoen van vreugde en van tegenvallers geweest. Het tweede team heeft zich niet gehandhaafd in de KNSB en het derde is tegen alle verwachtingen in gedegradeerd naar de eerste klasse van de HSB. Ter compensatie zijn drie teams kampioen geworden. Het vierde deed wat ervan verwacht werd en het onvolprezen Bierteam behaalde de beste prestatie van alle teams in de HSB-competitie. Tenslotte is het jeugdteam Promotie 9 kampioen geworden. Frank Kaptein behaalde maar liefst 5½ uit 6 en doordat hij als invaller in een ander team ook nog twee keer heeft gewonnen, werd hij topscorer extern van Promotie. De jeugdspelers die aan het begin van het seizoen naar de seniorencompetitie zijn overgestapt maken al goede vorderingen. Maarten van Zetten behaalde het HSB-kampioenschap tot 16 jaar. En last but not least: Pauline van Nies is algemeen meisjeskampioen van Nederland geworden. Alles bij elkaar een seizoen om met tevredenheid op terug te kijken.

Ruurd Kunnen

De standen bij het ingaan van de laatste ronde; reeds bekende winnaars zijn onderstreept. In groep G zijn er nog 2 titelkandidaten. Groep A is gewonnen door Ben, maar Bernard wordt (weer) clubkampioen als hij in de laatste ronde van Henk Noordhoek wint, vanwege meetellende voorronde-resultaten.

Groep A										Groep E									
#	1	2	3	4	5	6	7	8	P	#	1	2	3	4	5	6	7	P	
1. B. Ahlers	7	-	0	1	1	1	1	1	6	1. H. Minnema	6	-	0	1	1	1	1	5	
2. B. Bannink	6	1	-	1	0	.	1	1	4½	2. E. Guyt	6	1	-	1	0	1	1	4½	
3. J. van den Bergh	6	0	0	-	1	½	1	.	3½	3. J. van Lier	6	0	0	-	1	1	1	3½	
4. A. de Waal	6	0	1	0	-	1	.	0	3	4. D. Brinkman	4	0	1	0	-	1	.	2	
5. H. Noordhoek	6	0	.	½	0	-	½	1	2½	5. D. de Zwart	6	0	0	0	0	-	1	2	
6. R. Landsbergen	5	0	0	0	.	½	-	.	1½	6. I. Tjin A Lien	5	0	0	0	.	0	-	1	
7. W. Broekman	4	0	0	.	1	0	.	-	1	7. P. Ouwens	5	0	½	½	.	0	0	-	1
8. J. Tan	6	0	½	0	0	½	0	.	-	1									

Groep B										Groep F									
#	1	2	3	4	5	6	7	8	P	#	1	2	3	4	5	6	7	P	
1. N. Peerdeman	7	-	1	1	1	½	1	½	5½	1. M. Westerman (j)	6	-	½	0	1	1	1	4½	
2. J. Sibbing	7	0	-	1	1	½	0	1	4½	2. A. Schuurman Hess	6	½	-	0	1	0	1	3½	
3. M. Nepveu	7	0	0	-	½	½	1	1	4	3. F. Kaptein (j)	6	1	1	-	½	0	0	3½	
4. W. Tsai	6	0	0	½	-	1	1	.	3½	4. W. van Dalen	6	0	0	½	-	1	1	3½	
5. J. Baas	6	½	½	½	0	-	1	.	3½	5. F. Hoek (j)	6	0	1	1	0	-	1	3	
6. R. Minnema	7	0	1	0	0	0	-	1	3	6. M. van Staden sr	6	0	0	1	0	0	-	2	
7. H. Boerkamp	7	½	0	0	0	0	0	-	1½	7. N. Smit	6	0	0	0	0	1	0	-	1
8. F. Martens	5	½	0	0	.	.	0	0	-	½									

(eindstand)

Groep C										Groep G									
#	1	2	3	4	5	6	7		P	#	1	2	3	4	5	6	7	P	
1. H. van der Wijk	6	-	1	½	1	1	1	1	5½	1. H. Bragonje	5	-	½	1	1	1	.	4½	
2. M. van Zetten (j)	6	0	-	½	1	1	½	1	4	2. H. Breuker	4	½	-	1	.	1	.	3½	
3. J. Blankespoor	6	½	½	-	½	1	½	1	4	3. W. Jutte	5	0	0	-	½	.	1	2½	
4. H. Ouwens	6	0	0	½	-	0	1	1	2½	4. R. de Vries	5	0	.	½	-	1	0	2½	
5. R. Kunnen	6	0	0	0	1	-	½	½	2	5. E. Trommel	5	0	0	.	0	-	1	2	
6. M. Wichhart	6	0	½	½	0	½	-	½	2	6. J. Alphenaar	4	.	.	0	1	0	-	1	
7. J. Hardiek	6	0	0	0	0	½	½	-	1	7. J. de Roo	6	0	0	0	0	0	1	-	1

(eindstand)

Groep D										Groep H									
#	1	2	3	4	5	6	7		P	#	1	2	3	4	5	6	7	P	
1. H. Kuipers	6	-	½	0	0	1	1	1	3½	1. C. Schoon	6	-	1	1	½	1	1	5½	
2. H. Breugem	6	½	-	1	0	1	½	½	3½	2. J. Pronk	6	0	-	0	1	1	1	4	
3. J. Veldhuizen	6	1	0	-	1	1	0	½	3½	3. R. Dekker	5	0	1	-	0	1	.	3	
4. J. Busman	6	1	1	0	-	0	½	½	3	4. G. Westerman	5	½	0	1	-	.	0	2½	
5. R.E. de Vries	6	0	0	0	1	-	1	1	3	5. J. van der Ploeg	5	0	0	0	.	-	1	2	
6. J. van den Berg	5	0	½	1	½	0	-	.	2	6. J. Bruinsma	5	0	0	.	1	0	-	2	
7. G. Eggink	5	0	½	½	½	0	.	-	1½	7. L. van de Meeberg	6	0	0	0	0	0	0	-	0

Eindstanden 2005-2006

De eindstanden in de diverse KNSB- en HSB-klassen. Een wisselvallig beeld!

KNSB 2C	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Spijken. 1	18	48	x	5½	4½	4½	6	4½	5	7½	5	5½
2 WSC 1	16	43	2½	x	4½	4½	4½	6	6	5	5	5
3 LSG 3	13	47	3½	3½	x	6½	4	6½	4½	5½	5½	7½
4 AAS 1	11	42½	3½	3½	1½	x	5	4½	4	6	7	7½
5 R'dam 2	7	34½	2	3½	4	3	x	5½	4½	3½	3	5½
6 B. op Z. 1	6	30½	3½	2	1½	3½	2½	x	4½	4	5	4
7 Oegstg. '80	5	34½	3	2	3½	4	3½	3½	x	2½	6½	6
8 Promotie1	5	29	½	3	2½	2	4½	4	5½	x	3½	3½
9 Middelb. 1	5	27½	3	3	2½	1	5	3	1½	4½	x	4
10 HWP 2	4	23½	2½	3	½	½	2½	4	2	4½	4	x

KNSB 3G	mp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 ASC	16	46	x	5	4½	6	5	6	5½	3	4½	6½
2 Oud Zuylen	14	41	3	x	2½	4½	5	5	6	5	5	5
3 RSR Iv.T. 2	13	43	3½	5½	x	2½	6	4	4½	6½	6	4½
4 Stukkenj. 2	12	40	2	3½	5½	x	5½	3	5	4½	5½	5½
5 Doetinchem	10	38½	3	3	2	2½	x	5	5	6½	6	5½
6 DD 2	8	34½	2	3	4	5	3	x	3½	5½	4	4½
7 Messem. 2	6	31½	2½	2	3½	3	3	4½	x	4½	5	3½
8 Utrecht 3	4	29½	5	3	1½	3½	1½	2½	3½	x	3½	5½
9 Promotie2	4	28½	3½	3	2	2½	2	4	3	4½	x	4
10 De Baronie	3	27½	1½	3	3½	2½	2½	3½	4½	2½	4	x

HSB Pr.klasse	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 WSC 2	14	38½	x	4	4½	5	5	5½	5½	5	4
2 Botwinnik 1	12	40	4	x	3½	7	6	4	6½	4½	4½
3 DSC 3	12	34	3½	4½	x	4	4	4½	4½	4½	4½
4 Sch. Toren 1	10	32	3	1	4	x	5	4½	5	4	5½
5 DD 3	8	32½	3	2	4	3	x	6½	5½	4½	4
6 Vogelwijk 1	5	29	2½	4	3½	3½	1½	x	3	6½	4½
7 H. Toren 1	5	26½	2½	1½	3½	3	2½	5	x	4	4½
8 Promotie 3	4	28	3	3½	3½	4	3½	1½	4	x	5
9 HSV 1	2	27½	4	3½	3½	2½	4	3½	3½	3	x

HSB 2C	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Promotie 4	11	35	x	3½	4½	7½	4	4½	5½	5½
2 BF-Wass. 2	9	29½	4½	x	4½	3½	3	4½	5½	4
3 DSC 7	8	35	3½	3½	x	6	3	8	5	6
4 WSC 5	8	25	½	4½	2	x	4	4	4½	5½
5 DCSV 1	7	27½	4	5	5	4	x	2½	4	3
6 HSV 2	6	25½	3½	3½	0	4	5½	x	4	5
7 Lierse 2	4	24½	2½	2½	3	3½	4	4	x	5
8 Promotie 7	3	22	2½	4	2	2½	5	3	3	x

HSB 2A	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Promotie 5	14	39½	x	5½	4½	6	5½	5	6	7
2 Sch. Toren 2	12	33½	2½	x	4½	4½	5	5	5	7
3 Vogelwijk 2	8	30	3½	3½	x	5	3½	4½	5½	4½
4 H. Ooievaar 2	8	29	2	3½	3	x	4½	5	4½	6½
5 H. Toren 3	7	29½	2½	3	4½	3½	x	5	4	7
6 RHC-Arena 2	4	25	3	3	3½	3	3	x	4½	5
7 Voorburg 1	3	25	2	3	2½	3½	4	3½	x	6½
8 Pomar 2	0	12½	1	1	3½	1½	1	3	1½	x

HSB 2B	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Rijswijk 3	12	35½	x	5	6	5	4	4	6	5½
2 Promotie 6	10	34	3	x	3½	4½	6½	5	5½	6
3 RSC-BP 2	10	33	2	4½	x	5½	3½	6	4½	7
4 DSC 8	7	29	3	3½	2½	x	5	6½	4½	4
5 Lierse 1	7	27½	4	1½	4½	3	x	3½	5	6
6 WSC 4	7	26	4	3	2	1½	4½	x	5	6
7 Velo-RP 1	2	22½	2	2½	3½	3½	3	3	x	5
8 Vogelwijk 3	1	16½	2½	2	1	4	2	2	3	x

HSB 2C	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Promotie 4	11	35	x	3½	4½	7½	4	4½	5½	5½
2 BF-Wass. 2	9	29½	4½	x	4½	3½	3	4½	5½	4
3 DSC 7	8	35	3½	3½	x	6	3	8	5	6
4 WSC 5	8	25	½	4½	2	x	4	4	4½	5½
5 DCSV 1	7	27½	4	5	5	4	x	2½	4	3
6 HSV 2	6	25½	3½	3½	0	4	5½	x	4	5
7 Lierse 2	4	24½	2½	2½	3	3½	4	4	x	5
8 Promotie 7	3	22	2½	4	2	2½	5	3	3	x

HSB 3A	wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Riisw.4	18	48½	x	5	5½	5½	5	5	4½	5½	6½	6
2 Botw.4	16	47	3	x	4½	5	6½	6	5½	6½	5½	4½
3 HSV 3	12	41	2½	3½	x	3½	6½	5	4½	6	4½	5
4 WSC 6	10	39	2½	3	4½	x	3	3½	5	5	6	6½
5 DSC10	9	32½	3	1½	1½	5	x	4	4½	4½	5½	3
6 H.Ooi.3	7	35½	3	2	3	4½	4	x	3	7	3½	5½
7 Promotie 8	6	38	3½	2½	3½	3	3½	5	x	3½	7	6½
8 Lierse3	5	27½	2½	1½	2	3	3½	1	4½	x	4	5½
9 ISD 1	5	26	1½	2½	3½	2	2½	4½	1	4	x	4½
10 Paris 1	2	25	2	3½	3	1½	5	2½	1½	2½	3½	x

HSB 4B		wp	bp	1	2	3	4	5	6	7
1	Promotie 9	11	26½	x	4½	4½	6	3	5	3½
2	Botwinnik 5	10	25	1½	x	4½	4	4	6	5
3	H. Toren 4	8	23½	1½	1½	x	5	4	5½	6
4	BF-Wass. 4	6	15½	0	2	1	x	3½	4	5
5	H. Ooievaar 5	4	16½	3	2	2	2½	x	3	4
6	WSC 11	3	10	1	0	½	2	3	x	3½
7	WSC 10	0	9	2½	1	0	1	2	2½	x

HSB 4A		wp	bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Vogelwijk 4	12	27½	x	2½	3½	4	5	5	4	3½
2	RHC-Arena 3	11	25	3½	x	2	3	3½	4½	4½	4
3	BF-Wass. 5	10	25½	2½	4	x	3½	3½	1	5	6
4	Botwinnik 6	9	23½	2	3	2½	x	4	3½	4½	4
5	Promotie 10	6	20½	1	2½	2½	2	x	4	5	3½
6	WSC 8	3	17	1	1½	5	2½	2	x	3	2
7	WSC 9	3	16	2	1½	1	1½	1	3	x	6
8	Rijswijk 6	2	13	2½	2	0	2	2½	4	0	x

Promotie / degradatie

Dit alles leidt tot het volgende promotie-/degradatie-schema.

klasse		seizoen 2005-2006	seizoen 2006-2007
KNSB	2 ^e klasse	Promotie 1	Promotie 1
	3 ^e klasse	Promotie 2 ▼	-
HSB	Promotieklasse	Promotie 3 ▼	Promotie 2
	1 ^e klasse	-	Promotie 3
			Promotie 4
			Promotie 5
	2 ^e klasse	Promotie 4 ▲	Promotie 6
		Promotie 5 ▲	
		Promotie 6 (J)	
		Promotie 7 ▼	
	3 ^e klasse	Promotie 8	Promotie 7
			Promotie 8
			Promotie 9
	4 ^e klasse	Promotie 9 (J) ▲	Promotie 10
		Promotie 10 (J)	

Gegevens Promotie 1 seizoen 2006-2007

KNSB-klasse 2C
SO Rotterdam 2
Promotie 1
Terneuzen 1
Paul Keres 2
Bergen op Zoom 1
DSC Delft 1
DD 1
Bloemendaal 1
WSC 1
Oegstgeest '80 1

Speeldata	
Ronde 1:	23 september 2006
Ronde 2:	14 oktober 2006
Ronde 3:	11 november 2006
Ronde 4:	16 december 2006
Ronde 5:	3 februari 2007
Ronde 6:	3 maart 2007
Ronde 7:	24 maart 2007
Ronde 8:	21 april 2007
Ronde 9:	12 mei 2007

P1	Terug naar Oegstgeest	Manuel Nepveu	M
-----------	------------------------------	----------------------	----------

Toen het Tweede Paasdag was, voelde ik mij katterig en zweefde ik op een Perzisch tapijtje. Ik had griep. Hoe ik daaraan kwam was me volstrekt duidelijk. Albert Hebels had mij er op Goede Vrijdag te zijnen huize onder gekregen, maar niet op het schaakbord en niet met de schaakstukken, maar met een colonne virusjes. Dinsdag, woensdag en donderdag gingen voorbij. Ik besepte dat zaterdag 22 april met rasse schreden naderbij kwam en dat mijn deelname aan de grote krachtmeting te Oegstgeest geen al te grote vanzelfsprekendheid was. Ik seinde Frans Martens in. Ik zou mijn best doen om de virusjes uit te roken, maar beloven kon ik niets. Toen de bewuste zaterdag was aangebroken voelde ik mij goed genoeg. Niet dat alle virusjes alreeds om hals waren gebracht, maar het leek er wel in te zitten dat ik kon meevechten “met winstogmerk”, zoals de expliciete opdracht van onze technisch directeur Hans luidde. Ik was erbij en daar kon ik achteraf alleen maar blij om zijn....

De krachtmeting op deze lentezaterdag verliep anders dan alle andere krachtmetingen dit jaar. Hans merkte op het laatste moment dat hij er ingeluisd werd, want Henk Noordhoek gaf nadrukkelijk aan dat hij liever niet speelde en omdat Hansjepansje nu toch eenmaal van de partij was... Zijn Oegstgeestse tegenstander werd Joop P., de vader van. En daar had Hans gezien zijn eerdere ervaringen geen enkel probleem mee. “Terug naar Oegstgeest”, een zoete zinsnede voor Hans? In deze, zijn allerlaatste knsb-partij? Hij bleek overigens de enige Zoetermeerder van het eerste te zijn die erin geluisd zou worden deze middag. En wel door Noordhoek, de slungelige Mefistofeles uit de zompige moerassen.

De wedstrijd, kort en zonder omwegen. Er waren na enige tijd wat zorgen aan bord één (Mostert), maar bord één mocht gewoon verliezen. Dat was afgesproken. Aan de borden twee (Meijer) en drie (Mevrouw van Nies) zagen de zaken er behoorlijk uit. Die borden mochten in principe ook verliezen, maar het zag er niet naar uit dat dat zou gebeuren. Prima dus. Aan de lagere borden ging het niet volledig zoals in het draaiboek voor die middag stond. Broekman aan zeven leek zijn tegenstander niet te kunnen vloeren en Ahlers aan zes nam op gegeven moment wel erg enthousiaste risico's. Van den Bergh aan bord vier opende uiteindelijk de score met een remise (tegen het draaiboek). Daarna mocht ik verdergaan.

Ik deed wat mij was opgedragen en omdat de virusjes niet verder opspeelden kon ik dat ook. De enige dame in het gezelschap hield haar tegenstander op remise, ofschoon het juister is om te zeggen dat haar tegenstander haar op een halfje hield. Broekman speelde ook remise (tegen het draaiboek). Maar de tegenstander van Ahlers werd kennelijk door de gebeurtenissen op het bord geheel overmand en Ahlers incasseerde een vol punt. Hijzelf zal wel het beste weten of dat meer geluk of meer wijsheid was. Hier ergens werd een nuttig telefoontje met Middelburg geplaatst, vermoedelijk door de altijd listige Harry Breuker. De Zeeuwen bleken volgens de berichten op een zege van 5-3 dan wel 6-2 af te stevenen. In dat laatste geval moest er hier in Oegstgeest wel gewonnen worden met drie punten verschil. Mostert bleek intussen twee minusboeren “te bezitten”, maar er waren ongelijke lopers op het bord. Mostert maakte van die omstandigheid optimaal gebruik en zijn aanmerkelijk sterkere tegenstander moest berusten in een puntendeling. Even later maakte ook Bannink remise (tegen het draaiboek). Hans stond met een pion meer voortreffelijk. Wij hoefden hem niet expliciet aan te raden om Ome Joop te gaan melken. 5½ punten pakken zou wel zo verstandig zijn. En die kwamen er ook.

Je kunt je afvragen waarom Promotie tot de laatste wedstrijd heeft moeten wachten alvorens het nou eens een keertje goed te doen. En ook nu zag ik haar weer even in de hoek van de zaal staan, de koe-ogige Caïssa met haar rode konen. Op haar linkerhand droeg zij een waanzinnige uitvergroting van een virus, in haar rechterhand hield zij haar zweepje. Zij schaterde koortsig. Toen was ze weg. In grote opwinding liep ik naar de auto, samen met de technisch directeur. Het was zijn laatste veldslag in de Bovenbond, maar toch heeft hij haar niet gezien.

□

P1	Wij gaan voor goud	Harry Breuker	M
-----------	---------------------------	----------------------	----------

Aan het eind van het vorig seizoen kon ik het artikel over het competitieverloop van ons eerste de kop meegeven: Promotie net geen kampioen. In datzelfde artikel sprak ik de verwachting uit dat het dit jaar wel zou kunnen lukken en dat je niet eeuwig door pech achtervolgd kan worden. Wat kan het leven meedogenloos inconsequent zijn, want wij moeten nu constateren dat Promotie net niet gedegradeerd is. De gehele competitie heeft ons vlaggenschip op de rand van de afgrond gebivakkeerd en in de laatste wedstrijd moest de beslissing vallen.

De eerste vier ronden verliepen dramatisch. Geen enkel wedstrijdpoint en dramatische uitslagen tegen Spijkenisse en AAS. De wedstrijd tegen Rotterdam2 leek het tij te keren, maar tegen WSC gingen wij weer ongelukkig de boot in. Bergen op Zoom gaf weer hoop. De wedstrijd met de historische partij van Bernard Bannink. Zie de column hierover van Manuel in het vorige clubblad. Nog even winnen van het zwakke Sas van Gent en wij zijn uit de problemen. Deze wedstrijd liep wederom op een fiasco uit en de allerlaatste ontmoeting tegen en in Oegstgeest moest de beslissing brengen. Met 1 bordpunt voorsprong op Middelburg konden wij de degradatie ontlopen.

Wat is er toch aan de hand? Is ons team zo verzwakt? Ik denk het niet. Bijna het volledig team als vorig jaar met nieuwkomer Willem Broekman, die 5 uit 9 scoort!! Ligt het aan de teamgeest? Mijn inziens ook niet. Wij hebben dit seizoen slechts drie keer gebruik hoeven maken van een invaller. De onderlinge belangstelling en het meeleven van de spelers was groot evenals de motivatie. Via de mail werden er vele debatten gevoerd omtrent de opstelling (vraag maar aan Jan v.d. Bergh), zelfs werd er fanatiek meegecryptogramd met de teamleiders en op de dinsdagavond werden de discussies over winnende opstellingen nog even doorgezet. Zo uitvoerig en tot in de late uurtjes dat uw teamcaptain nog vlak voor het overhandigen van de opstelling aan de wedstrijdleader als een gek een afgesproken wijziging moest aanbrengen.

Nee ook dit keer moeten wij constateren dat het geluk ons weer niet mee heeft gezeten. Hoe komt dat toch? Onze grote trainer Marco van Basten bracht de oplossing en zette uw teamleader in de hoek want slechts bescheidenheid past ons. De door mij uitgesproken verwachting voor dit seizoen was ongepast. Hoogmoed komt na de val en zoals San Marco ageerde tegen de spreuk "Nederland gaat voor goud" had uw teamleader zich ook moeten onthouden van al te grootse verwachtingen en zo hij die had deze zeker niet moeten uitspreken. Mea culpa, mea culpa. Het volgende seizoen gaat dat niet meer gebeuren. Nee, wij gaan dan slechts voor kwaliteit.

Van de website van het NK:

"De benjamin van dit gezelschap is tweevoudig Nederlands meisjeskampioene tot en met 14 jaar, en kersverse kampioene tot en met 20 jaar, Pauline van Nies (31 januari 1989, 2107).

De pas zeventienjarige Zoetermeerse geldt als het grootste nieuwe talent in Nederland en dat bewees ze door zich ten koste van meervoudig NK-finaliste Laura Bensdorp te plaatsen voor de eindstrijd. Wat goed is komt snel, en misschien kan Van Nies wel voor net zo'n daverende verrassing zorgen als Daniel Stellwagen in 2003!"

P3	Het 3^e gedegradeerd	Nico Peerdeman	M
-----------	---------------------------------------	-----------------------	----------

Onderstaand volgt de trieste geschiedenis van het 3^e in de Promotieklasse van het afgelopen seizoen. Ik schets de ontwikkelingen aan de hand van 2 tabellen. De eerste tabel toont statistieken per team.

team	rating			score			plaats	
	gem. rating	hoogste rating	laagste rating	afwijking	wedstrijdpunten	bordpunten	werkelijke plaats	verwachte plaats
WSC 2	1919	1929	1888	41	14	38½	1	4
Botwinnik 1	1961	1969	1940	29	12	40	2	1
DSC 3	1947	1962	1910	52	12	34	3	2
Scheve Toren 1	1945	1956	1912	44	10	32	4	3
DD 3	1895	1907	1879	28	8	32½	5	5
Vogelwijk 1	1854	1904	1759	145	5	29	6	7
Haagse Toren 1	1795	1808	1770	38	5	26½	7	9
Promotie 3	1870	1892	1818	74	4	28	8	6
HSV 1	1848	1882	1815	67	2	27½	9	8

Vooraf blijkt op papier Haagse Toren 1 het zwakste team. Zelfs in hun sterkste opstelling komen ze 'maar' aan een rating van 1808. Aan de top ontlopen Botwinnik 1, Scheve Toren 1 en DSC 3 elkaar weinig. Alledrie zijn ze in staat zeer sterke teams te formeren. Toch zijn dit niet de meest bepalende factoren. De kolom afwijking toont hoe ver de gemiddelde rating afwijkt van het sterkst opgestelde team en het zwakste. Dit kan een maatstaf zijn voor de homogeniteit van een team. Met andere woorden komt een team regelmatig in zijn zo goed als sterkste opstelling uit?

Vogelwijk 1 laat verreweg de slechtste score zien. Promotie 3 volgt weliswaar op eerbiedwaardige achterstand maar toont toch een relatief hoge afwijking.

Het bizarre feit doet zich voor dat toen Vogelwijk met zijn zwakste opstelling aantrad (rating 1759) het speelde tegen het team met de hoogste rating Botwinnik (1969). Uitslag: 4-4! Opvallend is het hoge aantal bordpunten van Botwinnik 1. Zij lieten 3 maal een hoge uitslag noteren. Maar bij de wedstrijden waar het er echt om ging verspeelden ze kostbare punten. WSC 2 haalde minder hoge uitslagen maar deed het goed tegen de naaste concurrenten. DSC 3 won maar liefst 5 maal met het kleinst mogelijke verschil: 4½ – 3½. Hierbij zat ook de (dramatische) wedstrijd tegen het 3^e. Bij een tussenstand van 3½ – 1½ in het voordeel van het 3^e en 2 totaal gewonnen staande partijen leek winst voor het 3^e slechts een kwestie van tijd. Maar uiteindelijk ging alles mis en stond het 3^e met lege handen. Als hier gewoon 2 punten waren gepakt.... (Maar ja, als telt niet).

Het 3^e had zijn laagste rating (1818) uitgerekend tegen de grootste concurrent Haagse Toren 1. Met 3(!) invallers werd het 4-4 en werd een kostbaar punt verspeeld. Als het 3^e nu compleet was geweest? (Maar ja, als telt niet). Curieus genoeg had het 3^e tegen de andere concurrent

Vogelwijk 1 geen enkele kans. Alhoewel ook hier 3(?) invallers waren opgesteld was de nederlaag 6½ – 1½ duidelijk. Ik gebruik het woord curieus omdat Vogelwijk tegen geen enkel ander team zo heeft uitgehaald. Sterker nog, het kon nog maar net het hoofd boven water houden. Het ook voor het 3^e zeer belangrijke treffen tegen Haagse Toren 1 ging met 5-3 verloren. En daarmee werd Haagse Toren (terug) in het zadel geholpen. Als Vogelwijk nu ook tegen Haagse Toren had uitgehaald? (Maar ja, als telt niet).

De climax voltrok zich in de gezamenlijke laatste ronde. Het 3^e moest minimaal een punt zien te behalen tegen het sterke Botwinnik. Leek dit op voorhand een zwaar karwei, de praktijk was anders. Een 4½ – 3½ winst was lange tijd een reëel vooruitzicht, maar helaas..... Als, als, als, maar als telt niet. De nuchtere conclusie kan naar mijn idee alleen maar zijn dat het 3^e onnodig is gedegradeerd. Als je als teamleider op zoek moet naar 9(!) invallers ben je niet te benijden en houdt eigenlijk alles op.

Nog even een meer persoonlijke benadering per speler met behulp van de volgende tabel:

bord	speler	score	aantal partijen			%	rating		TPR	over-/onder-score
			totaal	wit	zwart		eigen	tegen-stand		
1	A.G. de Waal	4	6	2	4	66,67	2175	2025	2150	-25
2	C. Landsbergen	3	7	5	2	42,86	1994	2052	2002	+8
3	N.P. Peerdeman	3½	8	3	5	43,75	1883	1949	1906	+23
4	H.A.J. Boerkamp	2½	7	3	4	35,71	1904	1910	1808	-96
5	W.T. Tsai	4½	8	5	3	56,25	1745	1876	1919	+174
6	N. Veldhuizen	1½	7	4	3	21,43	1806	1890	1660	-146
7	T. Leenman	3½	5	2	3	70,00	1783	1862	1949	+166
8	H.L. van der Wijk	3½	7	4	3	50,00	1849	1817	1817	-32
	team						1892	1923	1901	
	invallers	2	9	4	5	22,22	1732	1782	1655	-77
	totaal	28	64	32	32					

Ton de Waal: De ijzersterke kopman, die moeite had met zijn inspiratie maar toch goed scoorde mede gelet op de kleurverdeling. Helaas trekt 2 maal niet meedoen gelijk een zware wissel.

Ron Landsbergen: Boekte op de valreep een fraaie zege tegen Botwinnik en hield zich daarmee goed staande aan een hoog bord. Met een iets minder va-banque-benadering met wit had er misschien nog wel meer ingezet.

Nico Peerdeman: Startte sterk met 3½ uit 5 maar viel toen terug. Scoorde toch iets boven verwachting en was alle wedstrijden aanwezig.

Harrie Boerkamp: Kende zeker niet zijn beste seizoen. Vooral gunstige (eindspel)stellingen vanuit de Spaanse Janisch konden niet worden uitgebuit. Ook de zwartpartij tegen Scheve Toren werd in plaats van winst verlies. Aan de opbouw met zwart lag het in ieder geval niet. Wong Tsai: Wong heeft een veel te lage rating gelet op hoe sterk hij kan spelen. Hij speelde alles, ook nog even tussen een verhuizing door, en liet menig 1900 speler in het stof bijten. Kortom zeer goed gedaan. ►

Niels Veldhuizen: Niels had het zwaar tegen gemiddeld sterke tegenstand. In een aantal gevallen werd het resultaat van de partij sterk beïnvloed door de klok. Veelbelovende stellingen kregen hiermee onlogische uitkomsten.

Timo Leenman: Timo heeft het qua ratingprestatie sterk gedaan, maar heeft te vaak af moeten zeggen.

Hans van der Wijk: Hans begon enigszins ongelukkig met 2 nullen maar trok het aardig bij. Zijn taaie spel blijft voor veel spelers moeilijk te bestrijden, zoals bijvoorbeeld ook tegen WSC bleek en Hans in tijdnood sterke counterde.

De invallers: Ronald de Vries, Maarten Wichart, Ruurd Kunnen, Max Toxopeus, Gerhard Eggink, Jetse Hardiek en Maarten van Zetten. Bedankt mannen! (Waar blijf je als teamleider zonder invallers). Zij deden wat ze konden (en dat viel niet altijd mee). Naast zijn voortreffelijke score in zijn eigen team behaalde Ruurd een verdienstelijke 1½ uit 2. Ook een vermelding verdient Maarten van Zetten. Invallen tegen een sterk Promotieklasse team als Botwinnik is geen eenvoudige opgave. En als....., maar ja als telt niet. Jouw tijd komt vast en zeker.

Mijn eigen spelplezier heeft door de teamleidersperikelen toch wel het nodige te lijden gehad. Een absoluut onnodige degradatie (de eerste die ik meemaak in zo'n 20 jaar Promotie) vormt toch wel een behoorlijk dieptepunt. Wat dat betreft hoop ik op betere tijden.

Uitslag NK-meisjes 20-

Kl.	Naam	Score	WP	SB	Rating	TPR
1	Van Nies, Pauline	7	38	28.00	2080	2039
2	Middelveld, Martine	6	39	22.25	1906	1923
3	Peeters, Marloes	6	39	21.50	1793	1936
4	Geragousian, Biaina	5½	39½	24.75	1912	1877
5	Volkers, Annemarie	5	40	19.00	1911	1841
6	Pijloo, Tjibaria	5	40	16.50	1750	1858
7	Springelkamp, Henriët	4	41	17.75	1909	1755
8	Grannetia, Claudia	3½	41½	10.25	1616	1738
9	Hijweegen, Amanda	1½	43½	6.25	1634	1545
10	Groenhuis, Jessica	1½	43½	4.75	1578	1545

Meer info over dit NK in het volgende nummer (vanwege eindexamen en NK-vrouwen...)

P4	Promotie 4 kampioen !	Ruurd Kunnen	M
-----------	------------------------------	---------------------	----------

Promotie 4 heeft zijn plaats in de eerste klasse heroverd. Vorig jaar was het team gedegradeerd doordat de laatste (gewonnen) wedstrijd verloren verklaard omdat niet-speelgerechtigde spelers waren opgesteld. Dit jaar trad een hecht team aan dat slechts twee keer een invaller nodig had. Schaken mag dan een individuele sport zijn, in teamwedstrijden is een goede teamgeest belangrijk. Teams die weinig invallers nodig hebben, doen het meestal beter dan teams met veel invallers.

Ondergetekende had een goed seizoen en werd topscorer. Jaap van den Berg was een betrouwbare steunpilaar die nog een betere score had kunnen bereiken als hij in de vierde ronde niet op winst was blijven spelen om een 100% score te houden. Jan Busman had het ongelukkigste moment van het team toen hij een theoretische remiseafwikkeling miste en daarna op tijd verloor met een looper meer. Daardoor kwam hij net niet op 50%. Gerhard Eggink had aan bord 1 de zwaarste tegenstand. Ronald de Vries vierde zijn terugkeer in de competitie met een goede 50% score. Ook Ike Tjin A Lien kan tevreden terugkijken, ondanks een inzinking na de winterstop. Voor Max Toxopeus is de competitie minder succesvol geweest – op sommige momenten zag hij alles niet scherp genoeg. Tenslotte smaakte Jan Veldhuizen, altijd goed voor 50%, in de laatste ronde het genoeg de topscorer van Lierse (5½ uit 6) te vloeren. Rens Minnema was de voortreffelijke invaller.

Persoonlijke resultaten:

Gerhard Eggink	4½ uit 7 (64%)
Ruurd Kunnen	6½ uit 7 (93%)
Jan Busman	2½ uit 6 (42%)
Jaap van den Berg	5½ uit 7 (79%)
Ronald de Vries	3 uit 6 (50%)
Jan Veldhuizen	3½ uit 7 (50%)
Max Toxopeus	3 uit 7 (43%)
Ike Tjin A Lien	4½ uit 7 (64%)
Rens Minnema	2 uit 2 (100%)

P5	Promotie 5 kampioen !	Maarten Wichhart	M
-----------	------------------------------	-------------------------	----------

Jaaaaa! Eindelijk is het gelukt! Waarschijnlijk weet iedereen die dit leest het al lang, maar toch: HET BIERTeam IS KAMPIOEN!!!

Vorig jaar zat ik minder vrolijk te peinzen over een stukje, en kwam toen tot de volgende conclusie:

“Helaas wisten we dit jaar meer te overtuigen in de bar dan achter het bord. Natuurlijk is dit ook belangrijk. Zonder deze capaciteiten word je nooit een bierteam. Maar toch zou het fijn zijn als we eens een jaar met z’n allen lekker zouden scoren.”

Wonder boven wonder is mijn verhaal van vorig jaar gelezen. En sterker nog: er is ook wat mee gedaan. Het seizoen in het kort:

Eerst met knikkende knieën richting Pijnacker voor op papier meteen de zwaarste wedstrijd van het seizoen tegen Scheve Toren 2. Invaller Maarten van Zetten wist zeer vlot zijn tegenstander te overmeesteren. Dit inspireerde de rest van het team waardoor een vrij soepele $5\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ overwinning behaald werd. Vervolgens kwamen de op papier eenvoudigere tegenstanders. Pomar werd nog eenvoudig aan de kant gezet met 7-1, maar de wedstrijd daarna tegen Vogelwijk ging het bijna mis. Een rondje langs de borden rond een uur of 10 gaf weinig vertrouwen. Toch kwam uiteindelijk de stand van $3\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$ op het scorebord. Hans was nog bezig en had een lastig toreneindspel in zware tijdnood. Een knappe schwindel was nodig om de matchpunten veilig te stellen. Door deze overwinning begon iedereen echt in het kampioenschap te geloven. Achtereenvolgens werden Haeghe Ooievaar (6 - 2), Haagse Toren ($5\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$) en RHC-Arena (5 - 3) vrij eenvoudig verslagen.

In de laatste wedstrijd tegen Voorburg was één bordpunt voldoende om het kampioenschap veilig te stellen. Dit punt werd al vroeg op de avond door Rens binnengesleept. De flessen drank konden alvast op tafel gezet worden. Het seizoen werd in stijl afgesloten door deze wedstrijd ook met dikke cijfers te winnen (6 - 2). Zoals we van het 5e kunnen verwachten, werd het feestje in de bar gevierd onder het genot van enkele alcoholische versnaperingen. In dit geval werd niet alleen een hoop bier, maar ook enkele flessen champagne soldaat gemaakt.

Topscorer van het team werd Jetse met 6 uit 7. Opvallend is dat alle spelers 50% of meer gescoord hebben. Dit fantastische seizoen betekende niet alleen het kampioenschap in klasse 2A. Ook werd ons bierteam het beste team van de HSB, waardoor de wisselbeker inmiddels al enige tijd in de prijzenkast staat te glimmen. Tot volgend jaar in de eerste klasse!

P9	Promotie 9 kampioen !
-----------	------------------------------

Hoewel de redactie van het 9e geen verslag heeft mogen ontvangen mag hier natuurlijk toch niet onvermeld blijven dat dit jeugdteam het kampioenschap in de 4e klasse B heeft behaald. Van harte proficiat!

“Hoe goed is die Nepveu nou eigenlijk?” Mensen zien in het clubblad een vaste rubriek “Doctor doceert”, waarin haarfijn wordt uitgelegd hoe het schaakspel in elkaar zit. Ze zien, of liever horen, de auteur ervan in de kroeg menig minder bedeelde schaker er stevig van langs geven. En toch schijnt hij nog nooit clubkampioen geweest te zijn. Dat bevreemdt ze. En dan komt die vraag. En eerlijk gezegd kan ik daar geen goed antwoord op geven.

Het schakersvolk laat zich globaal indelen in vier groepen.

- 1) Ten eerste de mensen, die schaken een leuk spel vinden, maar niet iets om week in week uit voor naar een vereniging te gaan en dan de hele avond over één potje te doen. Dit zijn de twee miljoen huisschakers, niveau onder 1200. Schaken als bezigheid.
- 2) Op de schaakclub bestaat de grootste groep uit gezelligheidsschakers. Mensen zonder waterdicht openingsrepertoire en met flinke hiaten in de techniek. Ze zetten hun partij vrij onbekommerd op. Wel zijn het natuurlijk echte spelers, dus er wordt fanatiek gevochten voor het (halve) punt. Maar het moet wel leuk blijven, ze haten hun tegenstander niet. Ik heb het over niveau 1200 tot 2000, de twintigduizend ‘onderbonders’ (wat is het toch een raar woord). Schaken als hobby.
- 3) Ook op de schaakclub zien we de derde groep, voor wie schaken een serieuze aangelegenheid is. Ze houden hun openingen goed bij, snappen ook waar het in die openingen om gaat. Ze reproduceren moeiteloos de kritieke stellingen van hun laatste partijen en van verwante grootmeesterpartijen. Het resultaat van de partij is het enige dat telt, alle middelen zijn geheiligd. We tellen duizend KNSB-spelers, rating 2000 tot 2400. Schaken als levenswijze.
- 4) En ten slotte de topspelers. Nederland kent ongeveer honderd titelhouders, rating boven 2400. Schaken als beroep.

En dan hebben we nog Manuel Nepveu. Manuel is een grensgeval. Hij zit precies tussen de twee clubgroepen in. Hij denkt en praat als een KNSB-speler, maar qua resultaten onderscheidt hij zich niet van een goede onderbonder. Zijn rating beweegt tussen de 1950 en 2050. Hij profileert zich graag en duidelijk met de hogere groep (‘wij KNSB-spelers laten de domme onderbonders nog één keer zien hoe het moet’). Uit de sociologie is dit bekend: randgevallen van een groep zetten zich het hardst af tegen niet-leden. Ze proberen daarmee de grenzen duidelijker te markeren, met zichzelf aan de goede kant natuurlijk.

Elk jaar gaat een vast groepje sterke Promotianen zijn rating bijspijkeren in het buitenland. Manuel zit daar altijd bij, als zwakste speler. Maar de groep neemt hem serieus, hij wordt niet als meereizend toerist beschouwd, een lot wat bijvoorbeeld Gerhard wel treft.

Zo af en toe plaatst Manuel zich voor het eerste, ook daar weer op het randje. En waarachtig, in die heilige zaterdagsfeer weet hij het beste uit zichzelf te halen. Iedereen moet dan ook aanhoren hoe neerslachtig hij wordt van het spelen in de onderbond, na een dag hard werken, met dat vreselijke speeltempo, in zo’n onrustige omgeving. Daarbij vergeet hij helemaal dat hij zijn 25 partijen intern ook op die manier afwerkt.

Aan snelschaakkampioenschappen doet hij nooit mee. Alleen tegen Max waagt hij zich er aan. Maar als echte KNSB-speler moet je toch gemakkelijk in de top-10 zitten, Manuel?

Kortom ik kom er niet uit. Manuel is natuurlijk een fenomeen. Een beetje onze eigen Donner. Met hem erbij zal het clubleven niet gauw saai worden. Alleen, hoe goed hij nou eigenlijk is? Ik beschouw iemand die het spel beter begrijpt dan Manuel zonder meer als een KNSB-speler. En iemand die niet tegen Manuel op kan, duidelijk als een onderbonder. Maar hem zelf kan ik niet plaatsen.

Manuel als de maat der dingen.

Bovenstaande tekst verscheen eerder als column op www.svpromotie.nl, en is hier opgenomen ten behoeve van diegenen die deze column gemist hebben en toch het nu volgende artikel willen doorgronden...

Red.

Het haardvuur knapperde gezellig. Opa zat in zijn versleten lederen fauteuil met een mooie sigaar en blies krinkeltes in de lucht. Het jonge grut om hem heen was erg lawaaiig. Geen wonder, de oudste was misschien zeven jaar en de jongste was de luiers maar net ontgroeid. Het stoorde Opa een weinig en hij begreep dat hij zijn achterkleinkinderen maar beter nuttig bezig kon houden. “Luistert, hondsvotten, luistert!”. Het grut was wel gewend om zo aangesproken te worden. “Opa, ga jij ons een verhaaltje vertellen?” vroeg de kleine Caïssa met haar hondstrouwe ogen. “En niet zomaar een verhaaltje. Neen, dit is echt gebeurd. Luistert.” Opa nam een trek van zijn sigaar, blies een rookwolk de lucht in, als werd het kanon van een slagschip afgevuurd en begon.

“Heel lang geleden was er een dorp op de West-Nederlandse klei dat bestond uit een plein. Niets anders dan een plein, nou ja, met wat erop en eromheen. Midden op het plein stond een groot gebouw. Groot Gebouw. Daar woonde de Meester. Hoe heette hij ook al weer? Kannik of ... ja, ja toch. Hij heette Kannik. Hij was de meest wijze man uit het dorp en als je een discussie met hem aanging op het schaakbord dan verloor je die. Ja geheid. Hij had een hoge hoed. Daar toverde hij argumenten uit. Heel vaak, heel goede argumenten. Of argumenten waar je zo even niet van terug had.

Aan de ene kant van het plein lag “kamp 1200-2000”, in de wandeling ook het Boerenkamp genoemd. Het was er reuzengezellig. Elke avond zigeunermuziek. Men dronk er veel en luidruchtig, speelde er bij voorkeur doorgeefschak, braste en dobbelde.

Er werd ook wel normaal geschaakt. Dat was en bleef tenslotte de dagelijkse arbeid in dit kamp. Maar hier had helemaal niemand een toverhoed zoals de Meester. De schaakdiscussies gingen dan ook gepaard met argumenten waar een branderig luchtje aan zat.

Aan de andere kant van het plein lag “kamp 2000-2300”, in de wandeling ook het Herenkamp genoemd. Het was er lang niet zo gezellig als in het Boerenkamp. Men dronk er meestal niet. Meestal, er was een vermaledijde uitzondering, ene Kibbeling, de regel bevestigend. Men had hier ook hoge hoeden, maar ja niet zo hoog en niet zo toverachtig als die van de Meester. Men braste en dobbelde niet, men schaakte met inzet van alle krachten. Men was heel serieus in dit opzicht. Opa woonde ooit in dit dorp. Jullie kunnen zeker wel raden in welk kamp hij woonde, niet?”

Opa wachtte en nam een trek van zijn sigaar. “Bij de Boeren” plaagde Caïssa, want het schrandere kind begreep dat er plaats moest zijn voor een grapje. Opa glimlachte minzaam en vervolgde zijn verhaal. “Opa woonde in het Herenkamp. Jullie weten toch dat Opa altijd heel serieus is? Dat hij meer dan eens tweede werd in de dorpscompetitie, maar helaas nooit eerste? Dat hij ooit na harde strijd met bijvoorbeeld onderkruipertje Yrrah en de veel sterkere BijdePinken Open Dorpskampioen werd? Goed, dat is dan dat.” Opa nam de tijd. Hij tikte een pijpje as van zijn sigaar en vervolgde zijn verhaal. “Nu leefden de dorpsbewoners in grote harmonie met elkaar. Als de bewoners van het Boerenkamp iemand van het Herenkamp aan het schaakbord in het Grote Gebouw ontmoetten, namen zij hun (lage) hoed af. Soms vroegen zij naar een variant uit de hoge Herenhoed en als die dan werd verstrekt, was hun dankbaarheid immens. Kortom, iedereen had het in het dorp reuze naar zijn zin. Tot op een kwade, kwade dag. Onderkruipertje Yrrah begon plotseling op te spelen. De naam doet het al vermoeden, zeg maar. De kleine Yrrah, dat ongeleide projectiel, vroeg zich af waarom Opa in het Herenkamp mocht wonen. Hij was er niet van overtuigd dat Opa daar hoorde en maakte dat via het grote spinnenweb naast het Grote Gebouw bekend. Was het niet zo dat de resultaten van Opa tegenvielen? Had hij niet onlangs nog van twee Boeren verloren? En Opa wilde ook nooit snelschaken, alleen met de uit een gerenommeerd geslacht stammende boer Gouke. Onrecht! Onrecht! Zo piepte Yrrah.”

Hier zweeg Opa even. De domheid, de kortzichtigheid. Hij zuchtte en nam een trek van zijn sigaar. “En toen, Opa?” wilde de vijfjarige Filidor weten.

“Tja. Dit moest tot op de bodem worden uitgezocht. Zo ging dat in het dorp. Een commissie werd benoemd, bestaande uit Heren, Boeren en de Meester. En die benoemde weer enkele subcommissies voor het formuleren van een vraagstelling en zo... Nou ja, het was een heel gedoe. Na veel vijven en zessen werd er vastgesteld dat er maar zes *actieve* Heren waren die boven alle kritiek verheven waren: Balers, Jurkvrouw, Montani, Plientje – en die was om het nog wat ingewikkelder te maken eigenlijk geen Heer, maar een Dame-, Rentmeester en Waaltonijn.” Caïssa zag dat Opa’s ogen vochtig werden. “Zullen we een spelletje gaan doen, Opa?” Opa vermande zich. “Neen, lieverd, ik ben nog niet klaar. Luistert, schobbejakken! Enfin, degenen die in Kamp 2000-2300 woonden, maar niet onomstreden waren, werden gesommeerd hun boeltje te pakken en naar het andere kamp te vertrekken. Opa was daarbij.” Opa’s bovenlip trilde met een frequentie van ettelijke Hertsjes. Maar na een stevige haal aan zijn onafscheidelijke metgezel, werden de lichtjes in Opa’s ogen helder. Een goed waarnemer zou zeggen: ronduit vals.

“Toen de gewezen bewoners van het Herenkamp een tijdje bij de Boeren woonden en zich hadden ingeleefd in hun bizarre gebruiken, mochten zij mee naar een belangrijke wedstrijd. Een aantal Boeren moest er in deze ene wedstrijd voor zorgen in de Boeren-Voorwaartsklasse gehandhaafd te blijven. De gewezen Heren werden getrakteerd op een heus degradatieduel. Een Boer die in thee deed, stelde zich uitdrukkelijk kandidaat om ooit, ooit eens naar de andere kant van het dorpsplein te mogen. Applaus was er voor hem. Opa volgde ondertussen de verrichtingen van de schreeuwlelijk Yrrah met meer dan gewone belangstelling. Na een en twintig zetten had zijn tegenstander een gekraakte pionnenstelling. O nee, het was natuurlijk nog niet gedaan, maar Yrrah had zo zijn kansen en elk halfje meer deed er echt toe in dit duel. Opa was even weg, kwam terug en zag dat er aan het bord van Yrrah heel moedig tot remise was besloten. De schreeuwlelijk had niet eens geprobeerd van de voordelen van zijn positie gebruik te maken. Wat heet? Hij wist niet of hij echt voordeel bezat en al helemaal niet hoe hij daar gebruik van kon maken. Eindspel hè? Daar begin je in het Boerenkamp niet aan.

Wat er op de overige borden gebeurde zorgde ervoor dat het Herenbloed soms stokstijf in de aderen bleef staan. Het was, kortom, een mooie avond. Na afloop kwam het Boerenteam precies een half punt tekort om degradatie te ontlopen. Dat halve punt waar Yrrah niet eens voor wilde vechten!”

Opa stopte even en leek op zoek naar adem. En deze onderdeur was er de oorzaak van dat hij en een aantal anderen uit hun statige behuizing hadden moeten vertrekken!

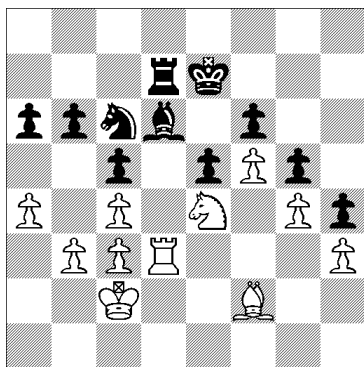
“En toen, Opa?” vroeg Garrie van drie, die inmiddels een knalrood hoofd had gekregen. Hij zou het toch niet in zijn broek gedaan hebben? “Eh, ja. Nou, er is toen een protest ingediend door al diegenen die hadden moeten verhuizen. Want, hier hoorde men niet bij. Natuurlijk niet. Terug naar het Herenkamp graag. Er kwam overleg en men moest toch wel erkennen dat het unfair was om de voormalige Heren ingelijfd te houden bij de gelukszoekers van kamp 1200-2000. En de terugkomst werd gevierd bij een groot kampvuur. En zoals iedereen uit de verhalen van Asterix en Obelix weet... hing er daarbij een persoon gekneveld en met een prop in zijn bakkes in een boom. Yrrah! Yrrah!”

□

Van 1 tot 6 mei speelde ik mee in de B-groep, dat is tot 16 jaar. Het toernooi werd gehouden in het plaatsje Schagen dat ook nog eens bij Sint Maarten en bij Sint-Maartensbrug ligt. Daar verbleven we van het HSB-kamp ook in 2 bungalows.

Na de opening waarbij verschillende sprekers aan bod kwamen begon dan om 2 uur de 1^e ronde van het NK. In de 1^e ronde was ik ingedeeld tegen Bram ter Schegget. Aangezien ik dat pas op maandagochtend wist had ik niet voorbereid. Alleen een slap afruilsysteempje tegen zijn Aljechin. Maar niets van dat alles kregen we op het bord. Het werd een Siciliaan met op de 2^e zet Pf6. Op mijn 3.Pc3 volgde 3.d5 en hier kom ik me nog iets herinneren over een partij met dezelfde opening met een kwaliteitsoffer van zwart waarbij hij voldoende compensatie zou hebben. Maar aangezien ik de opening niet kende en hij zeer goed was voorbereid speelde ik maar gewoon logische zetten.

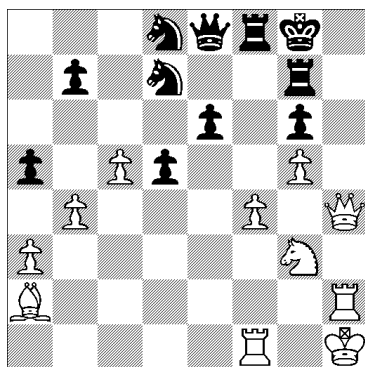
1.e4 c5 2.Pf3 Pf6 3.Pc3 d5 4.exd5 Pxd5 5.Lb5+ Ld7 6.De2Pxc3 7.dxc3 Dc7 8.0-0 Lxb5 9.Dxb5+ Dc6 10.Dxc6+ Pxc6 11.Lf4 f6 12.Tfe1 e5 13.Tad1 Le7 14.Le3 Kf7 15.Td7 b6 16.Ted1 Thd8 17.Kf1 Ke6 18.Txd8 Pxd8 19.g4= Pf7 20.Pd2 g6 21.f4 Ld6 22.Te1 g5 23.f5+ Ke7 24.h3 h5 25.Kg2 Th8 26.Lf2 Ph6 27.Kf3 Td8 28.Te3 Pf7 29.Pe4 Td7 30.c4 h4 31.Td3 Pd8 32.Ke2 Pc6 33.c3 a6 34.b3 Pa5 35.Kd2 Pb7 36.a4 Pa5 37.Kc2 Pc6 1/2-1/2

Dit is het moment waarop hij remise aanbood. De winnende zet voor mij is hier 38.b4. het vrij dwingende vervolg is dan: 38 cxb4 Lxb6 en de zet c5 is niet te verhinderen en dan pak ik eerst op d7 en daarna op f6 wat mij een pion oplevert. Dat is natuurlijk best stom.

De 2^e ronde moest ik tegen Mark Haast die als tweede geplaatst stond. In een Aljechin maakte ik een fout. Na de 11^e zet moet ik d5 spelen en op c5 Pc8 en dan e6 Pe7 en een keertje e5 doorzetten is het plan. Nu kwam ik gedrukt te staan.

1.e4 Pf6 2.e5 Pd5 3.c4 Pb6 4.d4 d6 5.exd6 cxd6 6.Pc3 g6 7.Le3 Lg7 8.Tc1 0-0 9.Le2 Pc6 10.Pf3 Lg4 11.b3 Tc8 12.0-0 Dd7 13.d5 Lxf3 14.Lxf3 Pe5 15.Le2 Dd8 16.f4 Ped7 17.Ld4 Lh6 18.g4 a6 19.De1 e5 20.dxe6 fxe6 21.g5 Lg7 22.Lxg7 Kxg7 23.Dh4 Tf7 24.Pe4 De7 25.Pg3 d5 26.Kh1 Tcf8 27.c5 Pc8 28.b4 Pa7 29.Tcd1 Pc6 30.a3 Kg8 31.Ld3 Dd8 32.Lb1 Dc7 33.Pe2 Pde5 34.La2 Pd7 35.Dg4 Te7 36.h4 Dc8 37.Pg3 De8 38.h5 Pd8 39.Td2 Tg7 40.Te2 Te7 41.Th2 a5 42.hxg6 hxg6 43.Dh4 Tg7

Nou na de passieve zet 11.Tc8 heb ik zijn aanval te veel afgewacht. En een sterke speler zoals hij maakt het hier keihard af.

44.f5 gxf5 45.Ph5 Th7 46.g6 Th6 47.Pf6+ Txf6 48.Dxh6 Txg6 49.Dh8+ Kf7 50.Th7+ Tg7 51.Dxg7# 1-0

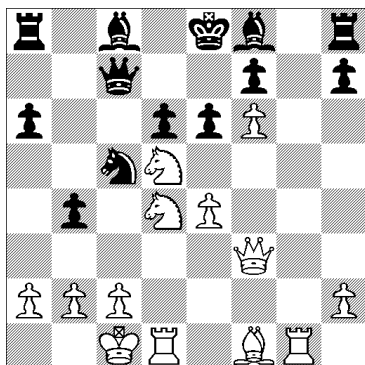
Ik vind het van weinig respect getuigen als je na zo'n mooie slotcombinatie je niet mat laat zetten.

In de 3^e ronde speelde ik tegen Evert Rademakers met een rating van 1900+. In een Siciliaan speelde ik 1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.Lb5+. Hier speelde ik in het eindspel niet goed en hij had in een gelijk lopereindspel een pion kunnen winnen. Pionnen op a3 b4 c5 e5 f4 g2 en h3 en loper op c3 en Kd3. Zwarte pionnen op a5 b7 d5 e6 f7 g6 en h6 en Ka4 en Lf8. Hier ging zwart in de fout door Kxa3 te spelen. Hier speelde ik de schwindel c6 bxc6 en bxa5 Hij had nog Lc5; toen speelde ik Ld4 Hij heeft niets anders dan Kb4 a6 Kb5 Lxc5 en toen Kxa6. Dit eindspel bleek jammer genoeg net niet te winnen.

In de 4^e ronde speelde ik tegen Jaap de Vries. Er kwam een hele scherpe Najdorf op het bord en hij offerde een paard op d5.

Jaap de Vries - Maarten van Zetten, 4e ronde

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Le7 8. Df3 Dc7 9. 0-0-0 Pbd7 10. g4 b5 11. Lxf6 Lxf6 12. g5 Le7 13. f5 Pc5 14. f6 gxf6 15. gxf6 Lf8 16. Tg1 b4 17. Pd5!?

17. ... exd5 18. exd5 Pd7 (fout, je moet Ld7 spelen) **19. Pe6!! Db6 20. Lh3 Lb7 21. Tfe1 Pe5** (goede blokkade, waar ik 3 zetten geleden al aan werkte) **22. Dh5 Lxd5** (deze pion mag je nooit weggeven) **23. Tg7 Ta7!** (goede verdediger) **24. Kb1? Lxe6 25. Lxe6 Df2** (verstoot de belangrijke coördinatie tussen de stukken en valt f6 aan) **26. Lxf7+** (kan ik rustig toelaten) **Kd8 27. Td1 Dxf6** (alles hangt bij wit) **28. Tg8? Txf7** (speelt op mat op de onderste rij) **29. Txd6 Dxd6 30. Txb8.**

Na Tf1 is het mat maar ik wachtte en keek mijn tegenstander nog maar eens recht in de ogen en hij snapte dat hij mat ging en gaf op.

In de 5^e ronde speelde ik met zwart tegen Lody Kuling. Dit was de 2^e ronde op woensdag dus ik had ongeveer een kwartier om voor te bereiden. Op zijn 1.e4 besloot ik van te voren dat ik e5 zou spelen. Maar er kwam ipv Spaans Schots op het bord en wel een hele scherpe variant. **1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4 exd4 4.Pxd4 Lc5 5.Le3 Df6 6.Pb5!?**

Lxe3 7.fxe3 Dd8? (Hier zijn verschillende alternatieven: Dh4+ g3 Dxe4 Pxc7 Kd8 Pxa8 Dxh1 Dd6 en hier moet je Pf6 spelen omdat je op Pe7 Pd2 geen Dd5 kan spelen wegens Dc7+ Ke8 Dxc8 Pxc8 en Pc7+ met stukwinst; het andere alternatief is Dh4+ g3 Dd8.) **8.Dg4 g6?** (g5!) **9.Df4 d6 10.Lc4 Pe5 11.0-0 f6** (ziet er heel lelijk uit maar iets als c6 verliest op Lxf7+ en De7 Pb1-c3 en als je dan c6 speelt Lxf7+!) **12.Lxg8 Txd8 13.Dxf6 a6 14.Dxd8 Kxd8 15. Pd4 Ke7 16.Pc3 c6 17.Pf3 Pf7 18.Tad1 Lg4 19.h3 Le6 20.Tf2 Taf8 21.Tfd2 g5!** (1^e goede zet uit de partij!) (verzwakt f5 maar brengt g4 en g3 in de stelling en het is de enige manier om terug te vechten.) **22.Pd4 g4 23.h4 g3! 24.Pf5+ Lxf5 25.exf5 Tg4!** (aanvalluh!) **26.Td4 Tdg8** (zwart is definitief terug) **27.Kf1 d5 28.e4 Tf4+ 29.Ke2? Tgg4!** (ook Tf2+ is goed) **30.Tf1 Pd6 31.Txf4 Txf4 32.Ke3** (hier kan ik winnen door Tf2 want Td2 kan niet omdat je dan Pc4 krijgt. Dit is wel slecht dat ik dat niet eens zie.) **Txb4 33.f6+** (beetje goedkope truc) **Kf7 34. Kf3 dxe4 35.Pxe4 Pxe4 36.Txe4 Txe4** remise!

Over deze partij ben ik half tevreden. Omdat ik na zo'n slechte openingsbehandeling nog zo goed ben terug gekomen maar ik heb 1 heel eenvoudige winst laten liggen! En dat is slecht.

Hierna in het huisje gingen we nog snelschaken (2 minuten) tegen Jan Smeets. Hij speelde Scandinavisch en na van iedereen gewonnen te hebben moest ik. Ik zei nog ik verlies kansloos maar ik speelde bijna geniaal hem totaal van het bord: door middel van een stukoffer bereikte ik een toreneindspel met 2 pionnen meer! Door dat ik te zenuwachtig werd verloor ik nog op tijd. Daar had ik dus bijna nog een scalp veroverd!

Donderdag speelde ik met wit tegen Jiri Obels. Ook hij speelde Scandinavisch maar door zijn verkeerde stukoffer niet goed te weerleggen verloor ik nog. Hierna was ik voor het eerst in lange tijd weer heel boos na het verliezen van een partij.

De 7^e ronde speelde ik weer met wit tegen Pieter Tromp. Na mijn 1.e4 speelde ook hij d5. Na mijn onterechte nederlaag wilde ik keihard wraak nemen en ik pakte het best agressief aan en wist snel en mooi te winnen (de enige partij waar ik echt tevreden over ben).

1.e4 d5 2. exd5 Pf6 3. d4 Pxd5 4. Pf3 g6 5. c4 Pb6 6. Le3 Lg7 7. h3 Pc6 8. Pc3 Lf5 9. Dd2 e5? 10. g4! Ld7 11. Lh6! Lxh6 12. Dxh6 Pg8 13. Dg7 Df6 14. Dxf6 Pxf6 15. Pxe5 0-0 16. 0-0-0 Tfe8 17. f4 Tad8 18. c5! (mooie

combinatie) **Pc8 19. g5 Ph5 20. Pxd7 Txd7 21. Lb5 c6 22. dxc6 bxc6 23. Txd7 cxb5 24. Pd5!** (houdt zwart in zijn ijzeren houdgreep; die pion op b5 is niet belangrijk) **Kg7 25. b4 Pg3 26. Td1 a6 27. Pf6 Te2 28. Td8 Pe7 29. Td7 Pgf5 30. Pe8+ Kg8 31. Pd6+ Kg7 32. Pxf5 gxf5 33. Te8! 1-0**

De 8^e ronde was ik te vermoeid en verloor ik in 26 zetten van Koen Haast.

Maar ook in deze partij had ik moeten winnen: 1.d4 d5 2.c4 c6. 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 e6 5.Lg5 Pbd7 6.e3 Da5 7.Ld3 (als ik hier in normale doen was had ik Pe4 gespeeld en gewonnen).

De 9^e ronde moest ik tegen de laagst geplaatste speler Sander Bachaus. In een draak pakte ik met wit snel een eindspel maar dat wist ik helaas niet te winnen. Ook was het genant dat deze speler niet eens wist hoe hij remise aan moet bieden. En dat hij 3 zetten na zijn vorige remise aanbod weer remise aanbiedt getuigt ook niet van veel kennis.

Het toernooi was een beetje geslaagd voor mij; met 4 uit 9 ben ik niet tevreden maar mijn 14^e plek mag er wel zijn. Ook had ik de meeste WB van alle 4-punters. Uit dit toernooi blijkt dat ik meer maar ook minder punten had kunnen hebben. Dus ik denk dat ik wel tevreden moet zijn.

Verder was de begeleiding vanuit het HSB-kamp heel erg goed!. De trainers/kokers/voorbereiders/afwashulpen/voetballers/rijders en vooral schakers waren: Poulien Knipscheer, Dolf Meier, Thomas Willemze en Dennis Ruygrok.

Tot slot nog een tabel met mijn uitslagen:

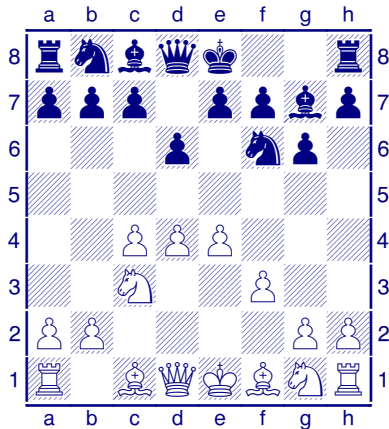
ronde	tegenstander	rating	score tegenstander	score speler	WP	SB	TPR	kleur	uitslag
1	Ter Schegget, Bram	1983	0	0	0	0.00	0	w	½
2	Haast, Mark	2116	½	½	½	0.25	1983	z	0
3	Rademakers, Evert	1901	½	½	3	0.75	1831	w	½
4	De Vries, Jaap	1718	1	1	5	1.75	1858	z	1
5	Kuling, Lody	2013	2½	2	6½	3.00	1917	z	½
6	Obels, Jiri	1907	2½	2½	12½	5.50	1936	w	0
7	Tromp, Pieter	1841	2½	2½	19½	7.25	1874	w	1
8	Haast, Koen	1849	3	3½	25½	11.75	1918	z	0
9	Bachaus, Sander	1522	3	3½	33	13.50	1867	w	½
	totaal			4	40	17.0	1823		

Hans Meijer erelid

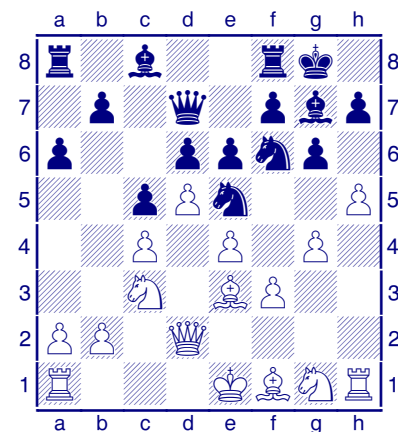
Zoals bekend gaat Hans Meijer Nederland en dus ook Promotie verlaten. Hans Meijer is lang lid van onze vereniging. Tweemaal clubkampioen en snelschaak-kampioen. Vast lid van het eerste team. Jarenlang redacteur van ons verenigingsblad. Onlangs werd hij bij zijn afscheid in het zonnetje gezet door voorzitter Ruurd Kunnen. Hans is benoemd tot erelid van onze vereniging.

De afspraak is dat hij ons via de website op de hoogte houdt van het schaakleven in Bolivia. Een schaakmatch Cochabamba-Zoetermeer staat op het programma!

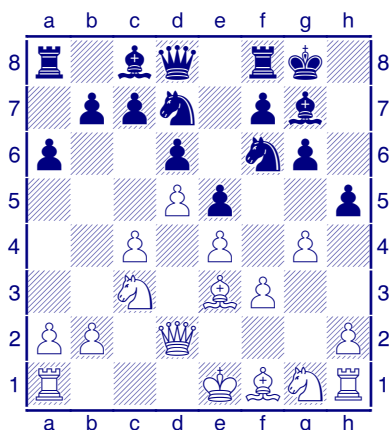

Stelling 1

Stelling 2

Stelling 3

Zo'n beetje mijn leven lang speel ik al deze opening. Met vallen en opstaan. Tijd om er wat meer over te vertellen.

Destijds wat ik zeer onder de indruk van de opstelling. Zie stelling 1. Wit verstevigt met f3 zijn centrum, dat schier onaantastbaar lijkt. Wit gaat lang rocheren en staat dan klaar voor de koningsstorm met g4 en h4. Ook hiervoor is pion f3 een grote ondersteuning.

Ik heb met f3 tot nu toe 127 partijen gespeeld en 83,5 punt gescoord, 65,7%.

Mijn eerste partij ging als volgt:

Broekman,W - Lodder Rotterdam, 1970 1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Le3 e5 7.d5 a5 8.Dd2 Ld7 9.0-0-0 b6 10.Ld3 Pa6 11.h4 Pc5 12.Lb1 Db8 13.h5 Kh8 14.h6 Pg8 15.hxg7+ Kxg7 16.Lh6+ Pxd6 17.Dxd6+ 1-0 (Tsja, toen waren de tegenstanders nog niet zo sterk)

Broekman,W - Hagoort Zoetermeer, 1973

Stelling links na 11... e6

In deze partij blijkt de beoogde opzet van wit.

Er komt een moment dat je tegen zwartspelers komt te spelen die de opening wat beter kennen en de witte aanval weten te pareren. Als wit niet kan doorslaan in de aanval gaat het initiatief over naar zwart op de damevleugel.

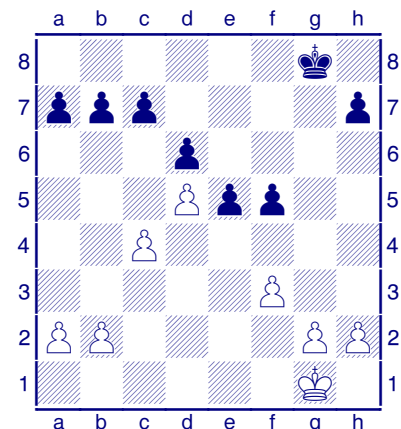
Het blokkadeprincipe gaat als volgt. Zodra wit g4 of h4 speelt antwoordt zwart me h5. Na slaan op h5 neemt zwart terug met het paard. Doorschuiven van de g-pion leidt tot een vastgelopen stelling zonder breekmogelijkheden.

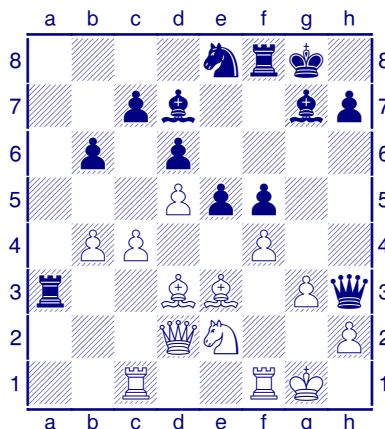
Zie stelling 3, **Broekman – Barreveld** Zoetermeer 1977 na 9...h5.

Ik ben toen gaan afzien van de opmars op de koningsvleugel. Ik ging kort rocheren. Zwart kan dan alleen tegenspel krijgen via f7-f5. Ik ruil op f5 en bezorg mezelf sterke velden in het centrum met f3-f4.

Zie stelling 4. Na f4 moet zwart kleur bekennen. e5-e4 levert wel een vrijpion op, maar wit krijgt de sterke velden op d4 en e3 en kan breken met g2-g3. Als wit niet op f5 met een pion slaat dan ontstaat er een sterk veld op e4. Als dit soort mogelijkheden zich voordoen, dan staat wit goed.

Stelling 4

Stelling 5

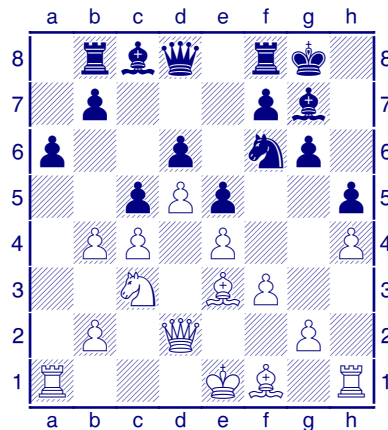
Een partijvoorbeeld. **Broekman-Kalkwijk**, Zoetermeer 1994. Stelling 5 na 21.f4.

Ik kwam in een periode terecht waar zwart de opbouw deed met Tb8, a6, c6 en b5. Al deze zetten of een aantal.

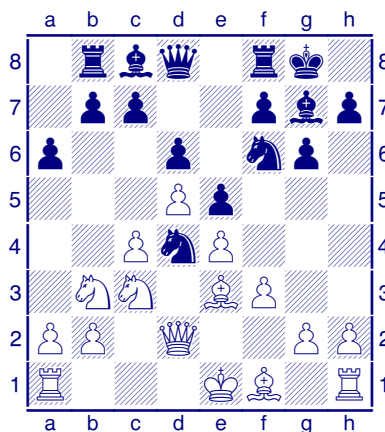
Een bekend beeld is weergegeven in stelling 6.

Broekman-Ameling, Zoetermeer 1997

Wit heeft net 14. b4 gespeeld.
14... cxb4 gaat niet zo goed ivm
15. Pa4 b5 16.Dxb4

Stelling 6

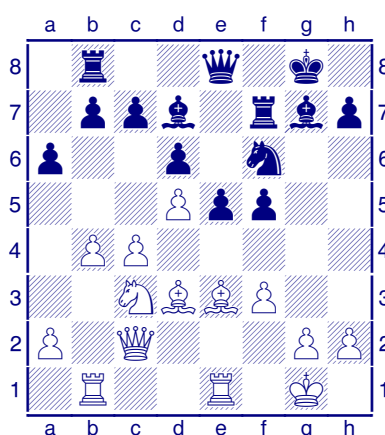
Stelling 7

Deze opzet werd later weerlegd in stelling 7

Zwart slaat niet op b3 maar offert een pion met c5.

11...c5 12. dxc6 bxc6 13. Pxd4 exd4 14. Lxd4 Te8 met de dreiging e5. Zwart kreeg toentertijd goed spel. Inmiddels zijn er nieuwe varianten en lijkt een en ander toch speelbaar voor wit.

Ik ben toen een tijdje Tb1 gaan spelen op de zet Tb8. Na b5 kan wit neutraliseren met b4. De zwarte pion b5 is daarna in de tocht. Op dit moment ben ik van mening dat dit goed is voor wit.

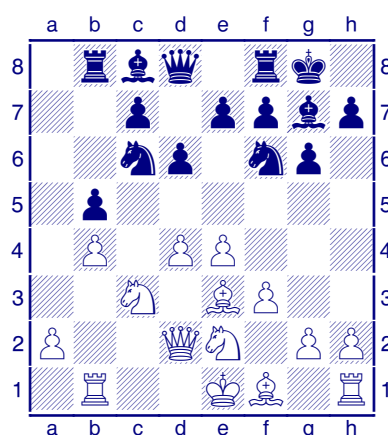
Stelling 8

In stelling 8 wordt Tb1 gecombineerd met de opstelling tegen e5 en f5. **Broekman – v Nies**, Zoetermeer 2003 na 19.Te1

Nogmaals de Tb1 verdediging in stelling 9.

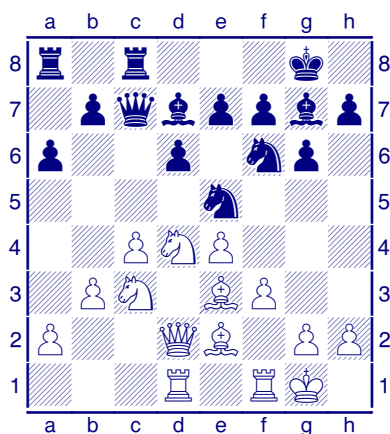
Broekman-Walner, Kierkz, 1995 na 11.b4.

11....Ld7 is hier absoluut nodig. Na 12. d5, Pe5 13.Pd4 staat wit niet onaardig.

Stelling 9

Inmiddels ben ik weer wat verder met de persoonlijke ontwikkeling in deze opening. De Tb1 variant speel ik soms nog tegen Tb8. Op e5 van zwart reageer ik echter niet meer met doorschuiven of ik moet heel duidelijk terechtkomen in een voordelige variant van de hiervoor geschetste mogelijkheden. Ik laat de pion op d4 staan en verdedig hem. Het enige spel dat zwart hiertegen kan stellen is slaan op d4 en een

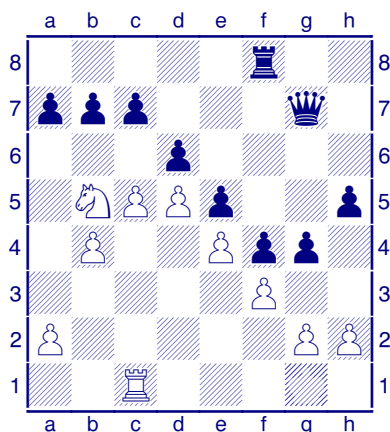

Stelling 10

paard posteren op bijvoorbeeld e5. Zwart heeft geen verdere breekmogelijkheden op korte termijn. Wit maakt het spel. Een berucht voorbeeld in stelling 10.

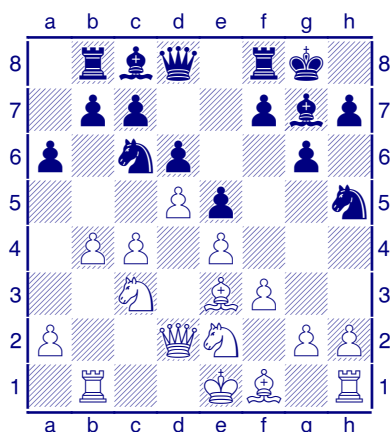
Broekman-Herzog, Velden 1996. Stelling na 13....Tfc8.

Zoek maar eens een fatsoenlijk plan voor zwart. De batterij op de d-lijn verlamt de zwarte stelling totaal. Elke pionopmars van zwart leidt tot een verzwakking. Terwijl wit nog een plan heeft Paard op d5. Na ruil op d5 ontstaat er een zwakte op e7. Ook h3 gevolgd door f4 is mogelijk.

Stelling 11

Een ander plan is weergegeven in stelling 11. Misschien wel de meest principiële. De ketenstrijd. Wit valt de basis van de keten aan met c4-c5. Zwart met f7-f5-f4 gevolgd door g7-g5-g4. Ik heb het nooit gespeeld omdat ik wat angstig ben voor de zwarte aanval daar in dit systeem wit kort rocheert. De zware stukken van zwart op de f en g lijn. Wit de torens op de c-lijn en een paard gericht op d6 en c7.

Stelling 12

Het tegenspel van zwart in de Sämisch is gebaseerd op Lg7. Als zwart blijft zitten met een pion op e5 is er vaak iets niet goed gegaan. De werking van de looper op g7 is zo belangrijk dat er vele varianten zijn waarin pion e5 wordt geofferd.

Broekman-Decostere, Zoetermeer 2006. In de stelling 12 speelde zwart 11...Pd4. In dit geval niet goed. Wit heeft al ruimte op de damevleugel vergaard. De toren staat niet meer op a1 waardoor er geen penning van Pc3 mogelijk is. Door de zet b4 is ook de dameuitval naar a5 met dubbele aanval op Pc3 niet meer mogelijk. Het offer heeft geen kracht. Het ging als volgt verder: 12. Pxd4 exd4 13.Lxd4 Dh4+ 14. Lf2 De7 15. Ld3 Le5 16. Pe2 f5. De aanval lijkt dreigend maar is gemakkelijk te pareren.

□

Een ruim aantal clubbladen geleden heb ik een aantal artikelen gewijd aan het fenomeen "retrograde problemen". Hierbij gaat het om schaakproblemen die kunnen worden opgelost door rekening te houden met wat er eerder in de partij gebeurd is. Voorbeeld: in een bepaalde probleemstelling is het mogelijk om aan te tonen dat bijvoorbeeld zwart op enig moment met zijn koning gezet moet hebben, zodat hij nu niet meer mag rokeren (al staat zijn koning inmiddels weer op de beginpositie), waardoor een bepaalde witte zet de winnende is (en dat niet zou zijn als zwart nog wel mocht rokeren).

De problemen die ik in die artikelen besprak (of als prijsvraag opgaf) waren afkomstig uit twee boeken van de Amerikaanse hoogleraar/filosoof/logicus/puzzelmeester Raymond Smullyan, namelijk (1) "*The chess mysteries of Sherlock Holmes*" en (2) "*The chess mysteries of the Arabian knights*". Hoewel die boeken vele tientallen problemen bevatten heb ik er slechts enkele van "behandeld", om de eenvoudige reden dat verreweg de meeste te ingewikkeld zijn om in het kort uit te leggen, en dus te veel ruimte in ons clubblad zouden innemen (vooropgesteld dat ik ze zelf geheel zou begrijpen en correct uit het Engels zou kunnen vertalen - soms is dat nog verrassend lastig). Ik heb me toen dus beperkt tot die problemen die niet te ingewikkeld waren en bovendien (volgens mij) een leuk thema hadden, en die dus in een voor de lezers aantrekkelijk stuk tekst te gieten waren. Toen de problemen die hieraan voldeden "op" waren ben ik met de reeks gestopt.

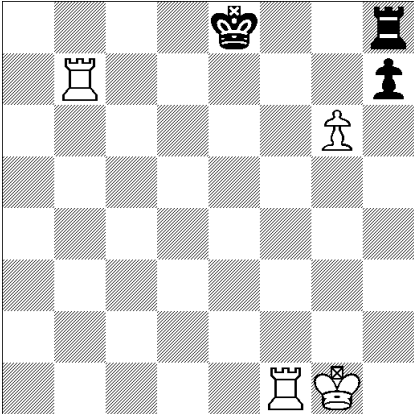
Wie schetst mijn vreugde toen ik onlangs bij van Stockum (klik eens op hun banner op onze website!) het boek "*Outrageous chess problems*" van Burt Hochberg [New York 2005] ontdekte. Niet alleen bevat dit boek een bloemlezing van onorthodoxe schaakproblemen (verzameld uit allerlei bronnen), maar vooral bevat het een hoofdstuk "*Remembrance of things past*", dat een aantal mij nog onbekende retrograde-problemen bevat. Wat mij hierbij meteen opviel was ten eerste dat deze problemen niet van één auteur/componist afkomstig zijn, maar (net als de rest van het boek) verzameld zijn uit het werk van een groot aantal verschillende auteurs (onder wie een aantal beroemdheden op dit gebied: Sam Loyd, Karl Fabel, en T.R. Dawson), en ten tweede dat de meeste problemen NIET erg ingewikkeld zijn, er leuk uitzien, en kort maar krachtig kunnen worden uitgelegd. Kortom: uitermate geschikt voor onze Promoot! En aldus is dit het eerste deel van een nieuwe reeks. Ik weet nog niet uit hoeveel afleveringen deze serie gaat bestaan, maar ik denk een stuk of drie. Veel lees- en puzzelplezier!

Opmerking vooraf: In dit soort problemen wordt het volgende aangenomen:

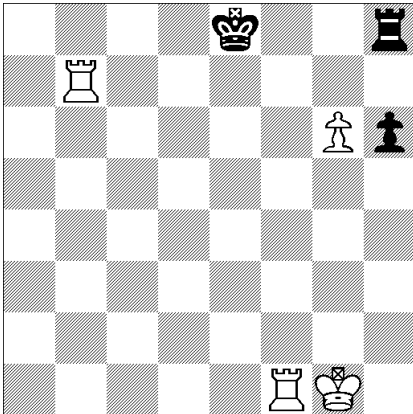
- 1) Rokeren is toegestaan, tenzij uit de stelling kan worden afgeleid dat het niet is toegestaan.
- 2) En passant slaan is niet toegestaan, tenzij uit de stelling kan worden afgeleid dat het wel is toegestaan.
- 3) Wit is aan zet, tenzij gegeven is dat zwart aan zet is, of uit de stelling kan worden afgeleid dat zwart aan zet moet zijn.

Bij de problemen 1 t/m 5 geef ik de oplossing, maar wel 90° gedraaid, zodat U niet meteen door de tekst wordt afgeleid. Probleem 6 heeft de vorm van een prijsvraag(je); U kunt een pilsje (of equivalent) verdienen!

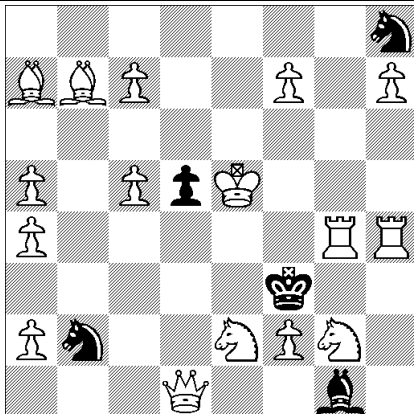
Probleem 1- om er (weer?) in te komen

	H. Kamstra - Tijdschrift NSB, 1929 → wit geeft mat in 2
	1. Ta1, en 2. Ta8 #. <u>Niet</u>: 1. Tff7, wegens 1. ... hxg6. 2. ... O-O mag niet, want zwart's laatste zet moet met de koning of met de toren zijn geweest.

Probleem 2 - hetzelfde, maar dan anders

	H. Kamstra - Tijdschrift NSB, 1929 → wit geeft mat in 2
	1. Tff7, en 2. Tb8 #. Nu is 1. Ta1 <u>niet</u> goed, omdat zwart nu wel mag rokeren (want zijn laatste zet kan met de pion zijn geweest).

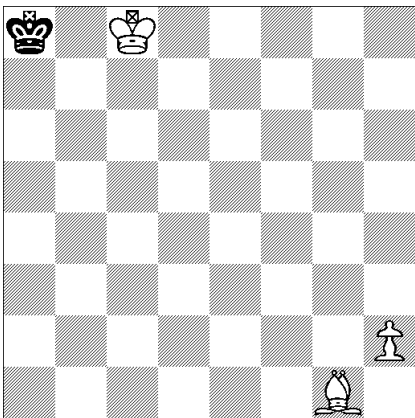
Probleem 3 - simpel (of niet)?

	J. Perkins - Chess, 1950 → wit geeft mat in 1
	Zwart's laatste zet kan niet geweest zijn met de koning, de looper of een paard. Hij moet dus met zijn pion hebben gezet, dus d7-d5 (d6-d5 kan niet, dan stond wit schaak). Dus: 1. cxd6 e.p. #

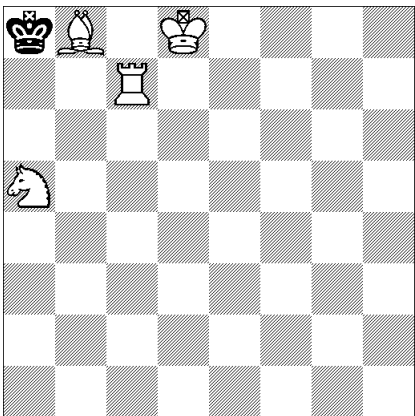

Probleem 4 - herinnert u zich deze nog?

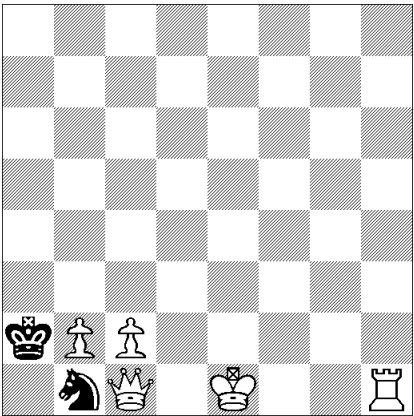
Dit probleem siert de cover van Smullyan's eerste boek, en kwam ook voor in mijn vorige artikelenreeks. Het blijft fraai, met slechts 4 stukken op het bord!

	Raymond Smullyan - 1980 → wit is aan zet - wat waren de laatste zetten?
	De zwarte koning moet van a7 zijn gekomen, maar stond daar dan schaak; dat kan alleen aftrekschaak zijn geweest, maar met welk wit stuk? Enige mogelijkheid is een paard: Pb6-a8+ (of Pb6xa8+), gevolgd door Ka7xa8.

Probleem 5 - nog zo'n miniatuur

	Adrian Storisteanu - Rex Multiplex, 1983 (1 ^e prijs) → mat in 2
	Wit is aan zet, tenzij bewezen kan worden dat zwart aan zet is. Had zwart een laatste zet? Ja: Ka7-a8, nadat wit b7-b8L+ heeft gespeeld! Dus: 1. Ta7+ Kxb8, 2. Pc6 #.

Probleem 6 - PRIJSVRAAG(JE)

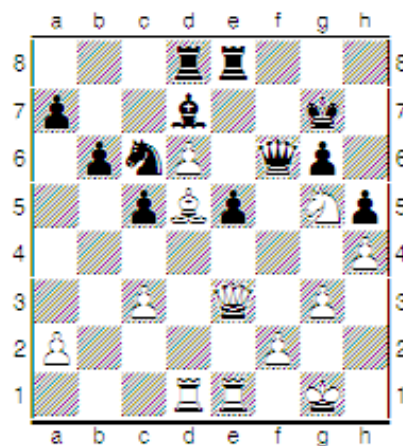
	N.G.G. van Dijk - Østlendingen, 1959 → wit geeft mat in 2
	Oplossingen naar r.de_vries@wxs.nl de eerste drie complete en correcte inzendingen verdienen een consumptie!

Welk hoger doel wil de KNSB met artikel 13 nastreven? Als het doel is het voorkomen van competitievervalsing dan is men er, dankzij een bijzonder krakkemikkige formulering van dit artikel, in geslaagd een andere vorm van competitievervalsing te introduceren. Het ontgaat mij ook waarom de commissie van beroep van de KNSB zichzelf niet onbevoegd verklaard heeft en het bestuur verzocht heeft artikel 13 met terugwerkende kracht buiten werking te stellen. Er was namelijk al relevante jurisprudentie beschikbaar. De vorige competitieleider van de KNSB had artikel 13 een jaar eerder de facto buiten werking gesteld door het gewoonweg niet toe te passen en geen enkele club was op het idee gekomen hier protest tegen aan te tekenen.

Wat doe je als je niet meer in Promotie 2 in mag vallen? Het antwoord op deze vraag is buitengewoon verrassend. Je gaat gewoon op een lager niveau spelen. Willem Broekman vroeg mij of ik mee wilde spelen in het HSB-bekerteam. Ik aarzelde. Ik wilde het alleen maar doen als de wedstrijdleader van de HSB toestemming verleende. Geen bezwaar, was haar reactie. Met Ton de Waal aan het eerste bord, ikzelf aan het tweede, Nico Peerdeman aan het derde en Harrie Boerkamp aan het vierde en met Willem Broekman als teamleader gooiden we hoge ogen in de HSB bekerstrijd. De eerste twee wedstrijden, in Pijnacker tegen de Scheve Toren (3-1), en in Den Haag tegen Schaakhuis (2½-1½) wonnen we en ook in de derde wedstrijd thuis tegen WSC stevenden we op de overwinning af. Ton de Waal verloor zijn partij maar met mijn punt bracht ik de score weer in evenwicht.

Meijer J.W. (2146) - Dekker A.E. (1891)
 HSB-beker Promotie - WSC,
 Zoetermeer, 07.03.2006

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 d5 4.cxd5 Pxd5 5.Ld2 Lg7
 Smyslov's variant. **6.e4 Pxc3 7.Lxc3 c5 8.d5**
Lxc3+ 9.bxc3 0-0 10.Le2 e6 11.Pf3 Te8 12.d6
Da5 13.Dd2 Kg7 14.e5 Ld7 15.h4 h5 16.0-0 Pc6
17.Tfe1 Dd8 18.Tab1 b6 19.De3 f6 20.exf6+ Dxf6
21.Pg5 e5 22.Tbd1 Tad8 23.Lf3 Tc8 24.Le4 Pd8
25.g3 Pc6 26.Ld5 Tcd8

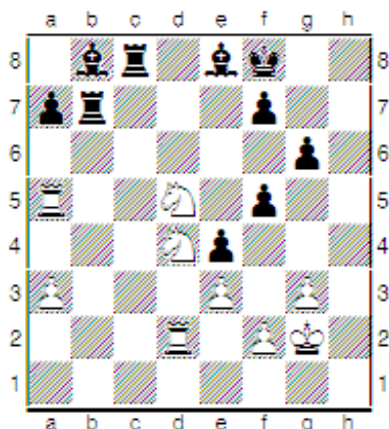
27.Pf7 Tc8 28.Dh6+ Kg8 29.Pxe5+ Le6 30.Lxc6
Tf8 31.Dxg6+ 1-0

Nico had intussen afgewikkeld naar een toreneindspel dat vrij gemakkelijk remise te houden was, terwijl Harrie gewonnen stond. Nico dacht te kunnen winnen, ging te ver, en verloor. Daarna was onze hoop op Harrie gevestigd. Hij verloor zijn extra toren echter even uit het oog, gaf deze cadeau, en stond eveneens verloren. Weg finale tegen het Zoetermeerse Botwinnik. Weg HSB-beker.

De derde externe competitie waaraan ik meedeed was die van het eerste van Promotie. Het afgelopen jaar trad ik weer op als technisch directeur. Helaas hielden de spelers van het eerste zich zelden aan mijn opdrachten. Alleen Jan, Willem en Pauline deden wat ik van hen verwachtte, namelijk punten scoren. Nadat er onderweg twee matchpunten gemorst waren stond het eerste met zijn rug tegen de muur. Als Middelburg in de laatste ronde van Rotterdam 2 zou winnen, hetgeen niet onmogelijk was, dan moesten wij met minstens dezelfde cijfers van Oegstgeest'80 winnen. Ik toverde, na uitgebreid overleg, een tactische opstelling uit de hoge hoed: 1. Joost Mostert; 2. Henk Noordhoek; 3. Pauline van Nies; 4. Jan van den Bergh; 5. Bernard Bannink; 6. Ben Ahlers; 7. Willem Broekman; 8. Manuel Nepveu. De opdracht was winnen aan vier tot en met acht en remise proberen te maken aan een tot en met drie. Aan het begin van de wedstrijd bleek dat Harrie Breuker en Frans Martens, de teamleiders van het eerste, mij bord drie toebedeeld hadden. Henk had afgehaakt.

Piket J.J. (2151) - Meijer J.W. (2146)
Oegstgeest'80 – Promotie, 22.04.2006.

1.d4 Pf6 2.Lg5 g6 3.Lxf6 exf6 4.e3 De7 De Trompovsky. De lijfopening van Piket. 5.a3 f5 6.g3 Lh6 7.Pc3 c6 8.d5 d6 9.dxc6 bxc6 10.Lg2 0-0 11.Pge2 Lb7 12.h4 Pd7 13.h5 Lg7 14.Pd4 d5 15.hxg6 hxg6 16.Kf1 Pf6 17.Kg1 Tad8 18.b4 c5 19.bxc5 Dxc5 20.Pa4 De7 21.c3 Tfe8 22.Db3 La8 23.Db4 Tb8 24.Dxe7 Txe7 25.Lf3 Pe4 26.Kg2 Tc8 27.Thb1 Le5 28.Lxe4 dxe4 29.Tb5 Tc4 30.Tb4 Tc8 31.Tb5 Kg7 32.Td1 Tc4 33.Ta5 Lc6 34.Pc5 Le8 35.Pa6 Txc3 36.Pb4 Tc4 37.Td2 Kf8 38.Pdc2 Tc8 39.Pd4 Lb8 40.Pd5 Tb7

Op weg naar de bar van de Roode Leeuw om iets te drinken te halen vernam ik dat we de wedstrijd inmiddels gewonnen hadden. Nepveu en Ahlers hadden het volle punt gescoord en op de andere vijf borden waren de punten gedeeld. Het stond 4½ tegen 2½. Een uitslag waar ik vooraf voor getekend had. Er was echter sprake van een kleine complicatie. Middelburg stond met vijf tegen twee voor tegen Rotterdam 2 met nog een partij te gaan.

De winstkansen in die partij lagen bij Middelburg. Als Middelburg zes tegen twee zou scoren en mijn partij remise zou worden dan zou Promotie degraderen. Mijn partij leek het verschil te gaan maken. Ik besloot geen risico te nemen en op winst te spelen. 41.Ta6 Tb1 42.Pb4 Tcc1 43.Pe2 Te1 44.Ta5 a6 45.Pc2 Txe2 Beter is 45.Pa2 Lb5 46.Pac3 Lxe2 47.Pxe2 Tb6 en het is nog maar de vraag of zwart kan winnen. 46.Txe2 Lb5 47.Te1 Txe1 48.Pxe1 Lc7 49.Txb5 axb5 50.Pc2 Le5 51.Kf1 Ke7 52.Ke2 Kd6 53.Kd2 Kc5 0-1

Dankzij dit winstpunt deed het er niet meer toe hoe de laatste partij in Middelburg af zou lopen (die ging verloren voor Middelburg).

Met een score van 2 uit 3 tegen een gemiddelde tegenstand van 2088 scoorde ik in de KNSB een TPR van 2213 (als ik de HSB ook meetel scoorde ik met 4½ uit 6 tegen gemiddeld 2024 een TPR van 2217). Jan van den Bergh scoorde een TPR van 2211, Ton de Waal 2150 en Willem Broekman 2117. Zo eindigde ik toch nog ergens bovenaan. Niet gek al zeg ik het zelf.

Deze partij is voorlopig de laatste die ik voor Promotie zal spelen. Met mijn vertrek naar Bolivia komt er tevens een einde aan mijn technisch directeurschap van het eerste. In Bolivia ga ik de match tussen de steden Cochabamba en Zoetermeer voorbereiden. Het is goed toeven in Cochabamba, de zon schijnt er altijd, dus ik verwacht een grote delegatie. En als Pauline in Bolivia wil blijven dan kan ze aan het eerste bord van het Boliviaanse damesteam aan de olympiade meedoen. En Bernard kan achter het vierde bord bij de mannen plaatsnemen.

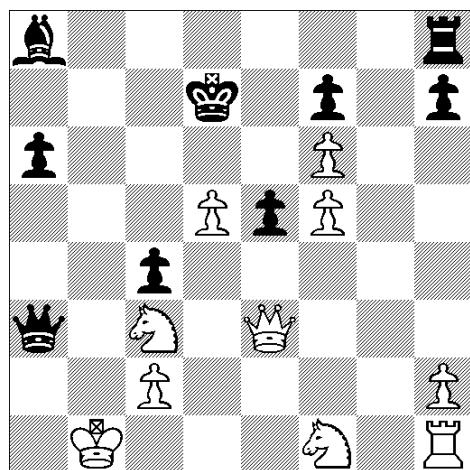
□

Enkele dagen geleden raadpleegde ik de onvolprezen website van onze mooie vereniging. Ik doe dat vaker. Het is leuk, spannend en informatief, niet in het minst door de doorgaans met tamelijk scherpe pen geschreven periodieke bijdragen van de vaste columnisten. Ik lees ze altijd. Deze keer viel mijn oog op de laatste column van John Tan, gedateerd 20 mei j.l. Lezenswaardig en humoristisch als altijd, behandelde hij o.a. de betekenis van de Hemelvaartsdag waarbij hij zijn betoog doorspekte met een stevige portie kabbalistisch angehauchte rekenkunde. "Jij zal wel bij de belastingen werken" dacht ik tijdens het lezen nog, en ja, verdomd, bij Castor en Pollux, hij *blijkt* daar te werken... Toeval?

Ook het schaken kwam in zijn stukje aan de orde, en zelfs mijn persoon ("JvdB"). De reden dat ik erin mocht figureren was ongetwijfeld mijn van aanmerkelijk filosofisch inzicht getuigende vaststelling "dat het in het schaken vaak om één tempo gaat"! Zo'n wisecrack gaat er altijd in als koek en mag een pedagogische zegen voor de minder begaafde schaker worden genoemd. U ziet het al: over zekerheden als koeien doe ik niet moeilijk..... Aanleiding tot deze dijk van een gemeenplaats was de afloop van de finale-rondepartij tussen John Tan (wit) en Ben Ahlers (zwart). John had met wit "manmoedig stand gehouden, aanmerkelijk materiaal in de affaire gestoken en zich positioneel enigszins gecompromitteerd" (lees dus: *hij stond straal verloren*), maar hij had wel een keihard en geforceerd mat in handen, waar Ben menselijkerwijs gesproken helemaal niets meer tegen kon doen. Nu was er één klein probleempje: niet *wit*, maar *zwart* was aan zet... Zeg maar door een gewoon dom toeval. Die dingen gebeuren. U raadt de afloop van de partij ongetwijfeld goed.

Een paar weken later was daar de partij tussen Ton de Waal met "de witten" en ondergetekende spelend met zwart. Na uiterst obscure verwickelingen had Ton in razende tijdnood een glad gewonnen stelling in handen gekregen, waarin zwart binnen 1 zet geforceerd mat zou gaan. Echt zo'n stelling van "no doubt about that, sir" en "there ain't nuttin you gonna do about it, boy" en dat dan met zo'n moddervet zuidelijk accent. Nu was er één klein probleempje: niet *wit*, maar *zwart* was aan zet. Duidelijk een kwestie van toeval, dacht ik zo. De volkomen onverdiende uitslag van die partij (mm, *héérlijk*) hebt u ook op de website kunnen lezen. Maar is het nog steeds toeval als ik een dag later het berichtje via de mail lees dat Ton de Waal zijn lidmaatschap helaas opzegt (*tijdelijk, red.*)? Ik heb hem gevraagd of er verband tussen de nederlaag en opzegging bestaat, maar hij ontkent dat...

Nog een week later, inderdaad op de voor een enkeling omineuze datum van 06-06-'06, ook dat nog, komt er in een partij in de eerste finalegroep de volgende stand op het bord.

De kenners zullen waarschijnlijk de contouren van een scherpe Siciliaan nog wel in de verte kunnen ontwaren en je hoeft niet eens een rating van 1200 te hebben om te zien dat zwart geforceerd wint na ... Th8-b8+. Briljant opgezet en uitgespeeld van de zwarten, die *zelfs* hadden gezien dat ... 0-0 faalt op mat (Dg5 en mat op g7)! "Nu was er slechts één klein probleem".... *Wit* mocht het eerst en die speelde Da7+, waarna zwart het loodje legde...Heeft u *enig idee* wie welke kleur voerde? Vast wel want die namen zijn niet toevallig.

Ik weet niet wat toeval is, maar ik weet wel dat je nooit iemand op zijn blauwe ogen moet vertrouwen!

Om de laatste zin van Jan op waarde te kunnen schatten hierbij een citaat uit de column van John Tan:

"Druk bezig om hem mat te zetten, zag ik te laat dat hij mij mat zette. Zegt JvdB: "in het schaken komt het vaak op één tempo aan". Mocht er enige verdenking zijn: die blauwe ogen heeft hij van nature." Red.

Wachtend op het busje dat ons naar Arosa zou brengen stonden we plotseling ook in oog met een enorm affiche dat Unisource aanpreeft. Ik keek er verbaasd naar. Ik wist niet beter of Unisource, het samenwerkingsproject van KPN, het Zweedse Telia en Zwitserse Swisscom, was in 1998 verkocht en niet lang daarna ten grave gedragen. Wie zou de affiches van een bedrijf dat niet meer bestaat van de reclameborden afhalen? Zou de laatste voorzitter van de raad van bestuur dat doen of zou hij het net als bij andere ruïnes aan weer en wind overlaten. Ik vroeg me af of er nog ergens affiches van het failliete KPNQwest hingen? Het was eigenlijk een wonder dat er in juni 2003 op vliegveld Kloten in Zürich een KPN schaakteam stond. Drie jaar eerder was KPN technisch gezien failliet. De bedragen die voor de mobiele operator E-plus en enkele UMTS licenties neergelegd moesten worden gingen de financiële draagkracht van KPN ver te boven. Het geld dat men ervoor nodig had was er simpelweg niet omdat de raad van bestuur KPN Mobiel begin 2000 niet naar de beurs gebracht had. Het riskante ongelimiteerd bieden op UMTS licenties deed de rest. Bijna 23 miljard euro van de aandeelhouders ging in rook op en vele duizenden werknemers verloren hun baan. Op de effectenbeurs daalde de koers van het KPN aandeel van extreem hoog (75 euro in maart 2000) naar extreem laag (2 euro in september 2001). De redding kwam pas eind 2001 dankzij een aandelen emissie die de zegen had van de immer zuinig uit zijn ogen kijkende minister van financiën Zalm. Hij zou nog zuiniger gaan kijken toen hij het beloningspakket van de voorzitter van de raad van bestuur van KPN leerde kennen. Zalm moet zich geschokt gevoeld hebben. Hij was niet de enige. Men deed een greep in de net ter beschikking gestelde kas en beweerde dat dit volkomen juist, legitiem, en niet ongewoon was. Wonderlijke wereldvreemde argumenten. In juni 2003 hadden de vijf schakers en hun twee begeleiders die op weg waren naar Arosa nog alle reorganisaties bij KPN overleefd. Twee jaar later zou dat niet meer het geval zijn.

Ooit was alles anders. Toen ik in 1981 bij PTT, de voorloper van KPN, in dienst trad was het nog een staatsbedrijf. De directeur-generaal was gewoon ambtenaar en moest verantwoording voor het reilen en zeilen van PTT afleggen aan de minister van

Verkeer en Waterstaat. In ruil voor een goed salaris moest hij ervoor zorgen dat iedereen die dat wilde een telefoonaansluiting kreeg die het altijd deed. In ruil voor een iets bescheidener salaris deed ik tot 1986 onderzoek bij PTT Research. Toen vertrok ik naar het telecommunicatiedistrict Amsterdam. Dat heb ik geweten. In Amsterdam Zuid Oost deed de telefoon het vaak niet. De lijnen gaven massaal geen kiestoon, dat wil zeggen als er al lijnen waren.

Willem Broekman, die al een tijdje in Amsterdam werkte, en zich als chef binnendienst in het centrum van de storm bevond, vroeg me of ik bij wijze van ontspanning mee wilde doen aan de Amsterdamse Schaakolympiade voor Bedrijven. Dat leek me een goed idee. Op vrijdag bleven we in Amsterdam en 's avonds schoven we met zijn vieren aan achter het schaakbord in de wethouder Verhey sporthal in Amsterdam Oost. Op 30 april 1987 kon ons onvolprezen personeelsblad het Amsterdams Peil, oftewel het AP zoals het in de wandelgangen genoemd werd, melden dat Telecom Amsterdam als elfde van de zesentwintig geëindigd was. De intelligente denkmachines, waaronder de Mephisto Rebel, van schaakcomputerbedrijf Wegam wonnen deze olympiade. Het AP vermeldde ook dat het Telecom team bestond uit Willem Broekman (chef binnendienst), Hans Meijer (technisch coördinator), Hans Bronckhorst (chef binnendienst regio Zuid) en Chris Heuckeroth (UFON 1). Mijn borst zwol op tot slagschiphoogte toen ik las dat op de ranglijst van de persoonlijke resultaten Hans Meijer een schitterende derde plaats wist te behalen. Ik was beroemd in Amsterdam.

De opkomst van de intelligente denkmachines veranderde ook de telecommunicatie markt. In 1989 werd in Nederland de markt voor randapparatuur geliberaliseerd, in 1995 volgde de markt voor mobiele telefonie en in 1997 die voor vaste telefonie. PTT werd hierdoor gedwongen om op vele borden tegelijk simultaan te gaan spelen. In 1994 veranderde PTT haar naam in KPN en in 1998 splitste KPN zich in de TNT Post Groep (TPG) en de Koninklijke KPN NV. De helft van onze schaakvrienden vertrok naar TPG waardoor we er plotsklaps een te duchten tegenstander bij kregen. KPN stelde zich tot doel een wereldspeler te worden. Dat had gekund. In mei 2000 kreeg KPN

de kans om op basis van gelijkwaardigheid met Telefónica uit Spanje, een der grootste telecommunicatie bedrijven ter wereld, samen te gaan maar blies deze fusie te elfder ure af. Een afblazen waarbij de Mexicaanse minnares van de bestuursvoorzitter van Telefónica een interessant bijrol speelde. In totaal nam ik negen keer deel aan de Amsterdamse Schaakolympiade voor Bedrijven. In 1987, 88 en 89 met louter Amsterdamse spelers werden we elfde, tiende en negende. Ad de Feyter was in die tijd onze succesvolste speler. In 1989 zette hij met fraai en origineel spel, zo bracht hij torens bij voorkeur via de a-lijn en h-lijn in het spel, met 6 uit 7 de beste prestatie aan het derde bord neer. In mei 1989 vertrok ik uit Amsterdam en ging naar Den Haag bij een van Business Units werken. In 1993 schreven we ons als PTT Telecom in voor de schaakolympiade met een team dat bestond uit Henk Alberts, J. Bouma, Willem Broekman, Chris Heuckeroth en mijzelf en werden voor het eerst kampioen. Deze prestatie zouden we in 1995 en in 1998, met René in 't Veld in plaats van Chris Heuckeroth, herhalen. In 2002 lukte ons dat nog een keer met Eric Veldkamp in plaats van René in 't Veld. In 1994 en 2003 lukte het ons niet. Een keer, in 1995, sleepte ik, na diverse andere bordprijzen, de eerste prijs aan een bord in de wacht. Een prestatie die mij een fraaie cross pen van de prijzentaaf opleverde. Een prijzentaaf die door Lex Jongsma in een bijzonder geestig praatje tijdens een prijsuitreiking een overblijfsel uit lang vervlogen schaaktijden genoemd werd. Door alle jaren heen was het een karakteristiek Amsterdams toernooi dat op voortreffelijke wijze door Henk en Toos Taconis georganiseerd en geleid werd.

Er namen bij tijd en wijle ook bekende schakers aan dit toernooi deel. Ik trof er drie. De eerste was Lex Jongsma, de man die de schaakrubriek in De Telegraaf voor zijn rekening neemt en bij schaaktoernooien optreedt als gewaardeerd presentator. De tweede was grootmeester correspondentieschaak Henk Sarink, en de derde was Willem Jan Wolthuis die in zijn beste tijd bij de top tien van de Nederland behoorde. Vele jaren was hij toernooirecteur van het IBM en later het Ohra toernooi geweest. Alleen het denken ging hem, nu hij de tachtig gepasseerd was, wat stroever af vertelde hij mij na afloop van onze partij.

Lex Jongsma (De Telegraaf) – Hans Meijer (PTT Telecom). Bedrijven Olympiade, Amsterdam, 12 maart 1988.

1.Pc3 d5 De Van Geet opening waar Jongsma altijd

mee opende. **2.e4 d4 3.Pce2 c5 4.Pf3 Pc6 5.Pg3 h5 6.h4 Lg4 7.Lc4 e6 8.d3 Pge7 9.Lg5 f6 10.Ld2 Pg6 11.Pf1 Ld6 12.P1h2 Lxh2 13.Txh2 Dd6 14.Th1 0–0 15.De2 Pge5 16.Lb3 b5 17.a3** en zwart staat uitstekend. Vele zetten later werd het **1–0**.

Hans Meijer (PTT Telecom) – H.B. Sarink (NMB). Bedrijven Olympiade, Amsterdam, 03 maart 1989.

1.d4 Pf6 2.c4 e5 3.dxe5 Pe4 4.Pd2 Pc5 5.Pgf3 Pc6 6.a3 De7 7.b4 Pxe5 8.e3 Ped3+ 9.Lxd3 Pxd3+ 10.Ke2 Pxc1+ 11.Dxc1 d6 Het Boedapester gambiet. **12.Dc3 Lg4 13.Dd4 De6 14.h3 Lxf3+ 15.Pxf3 Le7 16.Tad1 0–0 17.The1 c6 18.Tb1 Tfd8 19.Kf1 d5 20.c5 Lf6 21.Dd3 b5 22.Pd4 Dd7 23.Db3 Te8 24.Ted1 Dc7 25.Kg1 Teb8 26.Dc2 g6 27.Pb3 ½–½**

W.J. Wolthuis (ABNAmro) – Hans Meijer (KPN Telecom). Bedrijven Olympiade, Amsterdam, 22 maart 2002

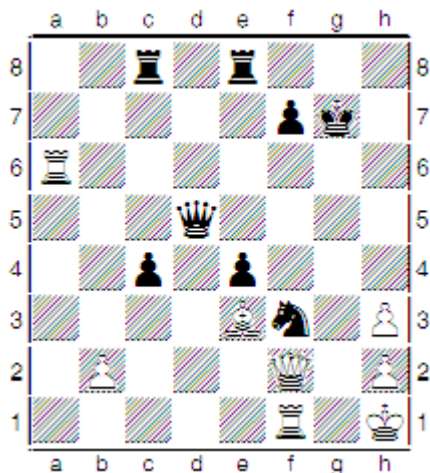
1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 b6 4.Pc3 Lb7 5.Lg5Lb4 6.e3 h6 7.Lh4 g5 8.Lg3 Pe4 9.Dc2 Lxc3+ 10.bxc3 d6 11.Ld3 Pxd3 12.hxg3 Pd7 13.Le4 Lxe4 14.Dxe4 Ke7 15.Dc6 Pf6 16.Ke2 Dd7 17.Dxd7+ Kxd7 18.Tab1 Pe4 19.Thc1 h5 20.Pd2 Pxd2 21.Kxd2 h4 22.gxh4 Txh4 23.Ke2 g4 24.Th1 Tah8 25.Txh4 Txh4 26.g3 Th5 27.Tb5 Th1 28.Tb2 f5 29.Td2 Tc1 30.Kd3 d5 31.cxd5 exd5 32.Tc2 Txc2 33.Kxc2 b5 34.a3 Kc6 35.Kb3 Kb6 36.Kb4 c6 37.Kb3 c5 38.Kb2 cxd4 39.exd4 Ka5 40.Kb3 a6 41.Kb2 Ka4 42.Ka2 a5 43.Kb2 b4 44.axb4 axb4 45.Kc2 bxc3 46.Kxc3 Ka3 47.Kd3 Kb3 48.Ke3 Kc3 49.Kf4 Kxd4 50.Kxf5 Kc3 51.Kxg4 d4 52.f4 d3 53.f5 d2 54.f6 d1D+ 0–1

De afgelopen tien jaar heb ik drie keer aan de landelijke schaakolympiade voor bedrijven meegedaan. In 1995, toen ik voor de eerste keer meedeed slaagde ik er, tot verbazing van mezelf, in met een perfecte score van vier uit vier een Kasparoviaanse TPR van 2895 bijeen te schaken. Het PTT Telecom team met Meijer (4/4), René in 't Veld (1½/4), Jos van der Tol (3/4) en Chris Heuckeroth (1½/4) eindigde met tien bordpunten op de derde plaats na Shell en de ING Bank. Mijn flitsende combinatie uit de volgende partij haalde de rubriek Combineren van Peewee van Voorthuizen in de Schaakmagazine van januari 1998.

Hans Meijer (KPN) – A. Bouwmeester (ING Bank), Akzo/Nobel Sassenheim, 14-10-1995.

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 0–0 5.Le3 d6 6.f3 c5 7.d5 e6 8.Pge2 exd5 9.cxd5 a6 10.a4 Pbd7 11.Pg3 h5 Zie pagina 91 van *The complete Benoni*

van Lev Psakhis. 12.Lg5 Dc7 13.Dd2 Te8 14.Ld3 c4 15.Lc2 Tb8 16.a5 Pc5 17.0-0 b5 18.axb6 Txb6 19.Ta2 Pb3 20.Df2 Tb8 21.Le3 Pd7 22.f4 h4 23.Pge2 h3 24.e5 dxe5 25.f5 gxf5 26.Lxf5 Pd4 27.Pg3 Pf6 28.Lxc8 Tbx8 29.gxh3 Dd7 30.Txa6 Pxd5 31.Pxd5 Dxd5 32.Ph5 e4 33.Pxg7 Pf3+

34.Kh1 Kxg7 35.Tg1+ De laatste zet voor de tijdcontrole. Een alternatief was 35.Dg3 Kf8 36.Lh6 Ke7 37. Ta7 Kd8 38.Lg5 Pxd5 39.Dxd5! Een dameoffer in de stijl van Mitrofanov. 39....Dxd5 40.Td1 Dd2 41.Txd2# Het eerste epaulettenmat. **35.....Pxg1** Het alternatief was 35.....Kf8 36.Lh6 Ke7 37.Da7 Dd7 38.Db6 en de dreigingen 39.Ta7 en 39.Df6 zijn zwart fataal. **36.Dxg1+ Kf8 37.Lh6+ Ke7 38.Da7+ Kd8 39.Lg5+ Dxg5 40.Td6#** Een tweede epaulettenmat. **1-0**

Twee jaar later verloor ik in de eerste ronde van de zwakste deelnemer en beëindigden Willem Broekman, René in 't Veld, André Nieuwlaat en ik het toernooi op de een na laatste plaats. Het kan verkeren.

In 2004 beschikten we over een sterk team en namen we ons voor om hoog op de ranglijst te eindigen. Het bedrijven olympiade toernooi werd dat jaar bij de SVB in Amsterdam gespeeld. Mark van der Werf, Henk Alberts, Willem Broekman en ik vertegenwoordigden KPN. Het zat ons echter niet mee. Nadat we in de ochtend van onze TPG rivalen verloren, met name omdat ik tegen René in 't Veld met mijn paard de verkeerde toren sloeg, zat er weinig anders op dan onze ruggen te rechte en onvervaard ten strijde te trekken. Aan het einde van de dag bleek dat het halfje dat Mark in de middag grootmeester Matthew Sadler van Sogeti, een top honderd speler, ontfoetseld had precies het halfje te zijn dat we nodig hadden om net boven de

Rijksuniversiteit Groningen als tweede achter Sogeti te eindigen. Onze TPG vrienden eisten de vierde plaats voor zich op.

De laatste keer dat ik met een KPN schaakteam meereisde naar een landelijke olympiade was in oktober 2005. Ik trad op als honorair teamleider van dat team. Het Kadaster in Apeldoorn was onze gastheer. Henk Alberts, Willem Broekman, Gerard van Es en John Onderdelinden presteerden boven niveau en legden beslag op de derde plaats achter Sogeti, die met grote voorsprong eerste werd, en B/C ICT. KPN liet TPG, die wederom vierde werd, nipt achter zich. Mijn enige echte wapenfeit die dag was remise spelen tegen internationaal meester Sipke Ernst die een simultaan gaf.

Van tijd tot tijd was er sprake van een speciale schaakdag. In 1998 en 1999 organiseerde KPN Research samen met Panfox zulke dagen. Patrick Morley, schaakliefhebber en lid van de raad van bestuur van KPN, opende beide keren deze schaakdagen waarna Jan Timman een schaakpraatje hield. Een keer over het te vroeg opgeven van partijen en de andere keer over de Noteboom opening. In 1998 dwong ik internationaal grootmeester Ivan Sokolov een remise af tijdens de simultaan die hij gaf hetgeen mij een exemplaar van het boekje 'Play the Noteboom' van Mark van der Werf en Teun van der Vorm opleverde voorzien van de handtekeningen van beide auteurs. In 1999 gaf Loek van Wely een kloksimultaan die Lex Jongsma op geheel eigen wijze van commentaar voorzag. René in 't Veld en Jos van der Tol hielden Loek op remise en ik gaf als laatste op.

Ook op Europees niveau nam PTT/KPN deel aan een kampioenschap, namelijk de Union Script kampioenschappen voor telecom- en postbedrijven. Elke vier jaar wordt dit kampioenschap ergens in Europa gehouden. Willem Broekman had mij wel eens gepolst of ik niet mee wilde. Tot 2003 had ik de uitnodiging altijd afgeslagen. Deze keer zei ik toe mee te gaan. Ons team bestond uit vier schakers en twee begeleiders. Gelet op de resultaten die in het verleden geboekt waren mochten we hopen op een van de medailles. In 1991 in Hoofoss, Noorwegen, en in 1995 in Poznan, Polen, werd PTT derde hetgeen de bronzen plak opleverde. In 1999 in Balatonkenese in Hongarije rukte KPN op naar de tweede plek en kon de zilveren medaille in ontvangst genomen worden.

Zoals aan het begin gememoreerd was het KPN

schaakteam in 2003 op weg naar Arosa in de Zwitserse Alpen waar Post/Swisscom onze gastheer was. Arosa is een klein stadje met een grote reputatie. Vlak voor kerst 1925 arriveerde in Arosade 38 jaar oude fysicus Erwin Schrödinger vergezeld van een onbekend gebleven dame. Zij namen hun intrek in een van de vele hotelletjes die dit stadje rijk is. Toen hij twee weken later Arosa verliet had hij de wereld ingrijpend veranderd. De golfvergelijking, een wiskundig stuk gereedschap van ongekende kracht om de aard van de materie mee te doorgronden, die hij een paar weken later publiceerde sloeg in als een bom. Schrödinger beschreef met zijn theorie elementaire deeltjes als een pakketje golven. Voor het eerst konden fysici zich iets voorstellen bij wat er met deeltjes in een atoom gebeurde. Zijn inzicht leidde tot een ongekende golf van publicaties. In 1960 waren er al meer dan honderdduizend artikelen verschenen die zich baseerden op zijn vergelijking. In 1933, slechts acht jaar na zijn verblijf in Arosa, kreeg Schrödinger voor zijn golfvergelijking de Nobelprijs voor natuurkunde. Ongekend snel.

Het team van KPN dat in Arosa arriveerde bestond uit Mark van der Werf, een internationaal meester, Teun van der Vorm, een Fide meester, Henk Alberts, Willem Broekman en Hans Meijer. Van deze vier had Mark van der Werf verreweg de grootste reputatie op schaaakgebied. In 1994 en 2001 nam hij deel aan het Nederlands kampioenschap schaken. Een opmerkelijke prestatie. Hij is een schaker waarvoor zelfs de sterksten op hun hoede moeten zijn. Dat is zeker het geval als ze in zijn boek met openingsnieuwtes terechtkomen.

Tijdens de laatste ronde van het Vienna Open van 1996 ondervond Alexander Khalifman, een oud Fide wereldkampioen, aan den lijve wat dit betekent. In een variant van de Siciliaanse opening offerde Mark twee lopers voor een toren en twee pionnen en won uiteindelijk de partij. Uiteraard was Mark in Arosa onze kopman. Het lag voor de hand, gelet op hun reputaties, dat Teun van der Vorm het tweede en Henk Alberts het derde bord voor hun rekening namen. Willem Broekman en ik spraken af dat we per ronde zouden bekijken wie de man in vorm was. Paul Gaalman was onze teamcaptain. Zijn vrouw Asha, die Paul vergezelde, gaf ons morele support.

Het KPN schaakteam. V.l.n.r. Teun, Paul onze teamcaptain, Mark, Willem, Hans en Henk.

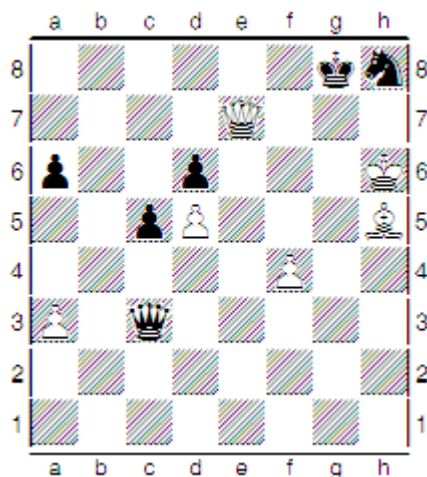
Er hadden zich acht deelnemers voor het Union Scipt toernooi aangemeld zodat de teamleiders, onder leiding van Peter van Soest, de Union Scipt afgevaardigde die met ons meegereisd was, besloten om allen tegen allen te laten spelen. Gelet op de Elo ratingen waren onze belangrijkste concurrenten voor de medailles Poland Post, met internationaal grootmeester Weodzimierz Schmid aan het eerste bord, en Denmark Post, met internationaal meester Jan Pedersen aan het eerste bord.

Na vier ronden hadden we met acht matchpunten en 12½ bordpunten de eerste plek vast in handen. Op twee matchpunten volgden Denmark Post en Postfolket Sweden. Met nog drie ronden voor de boeg leek er weinig meer mis te kunnen gaan. In de vijfde ronde lieten we, ik eigenlijk, de kampioen van 1999 Denmark Post met een gelijkspel ontsnappen. Nog erger verging het ons in de zesde ronde waarin we gelijkspeelden tegen de zwakste deelnemer van het toernooi Post/Swisscom. Het verschil met Denmark Post bedroeg nu nog een matchpunt en 3½ bordpunten. De laatste ronde moesten wij tegen TNT aantreden. Een lastige tegenstander die graag van ons wilde winnen. Willem had na zijn verliespartij tegen Post/Swisscom afgehaakt. Mark, Teun, Henk en ik namen plaats tegenover Bart Karstens, Arie Schwartz, Henk van Gool en René in 't Veld. Die middag tekende zich langzaam maar zeker een overwinning voor KPN af. Wat onverwacht eindigde deze match toch nog in een gelijkspel maar gelukkig voor ons waren 11 matchpunten en 18½ bordpunten toereikend voor de eerste plaats. Denmark Post werd tweede, met een gelijk aantal matchpunten maar slechts 17 bordpunten. Poland Post veroverde het brons.

Aan de volgende twee partijen uit dit toernooi denk ik nog steeds met veel plezier terug.

Hans Meijer (KPN) - Krzysztof Lewandowski (Poland Post) Union Scept, Arosa, 12 juni 2006

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.g3 0-0 5.Lg2 d6 6.Pf3 Pc6 7.0-0 a6 8.d5 Pa5 9.Pd2 c5 10.Tb1 Tb8 11.b3 b5 12.Dc2 bxc4 13.bxc4 Ld7 14.Txb8 Dxb8 15.Lb2 De laatste zet uit het boek. 15....Db4 16.a3 Db7 17.Tb1 Dc7 18.Pce4 Pxe4 19.Lxe4 Tb8 20.Lxg7 Txb1+ 21.Dxb1 Kxg7 22.Db2+ Kg8 Er lijkt niet veel meer aan de hand maar schijn bedriegt. 23.f4 Db7 24.Dc3 Db6 Op de b-lijn heeft de zwarte dame niet veel te zoeken. 25.Lc2 Pb7 26.Pf3 Lg4 27.Kf2 Lxf3 28.Kxf3 Pd8 29.h4 e6 30.e4 exd5 31.exd5 f5 32.h5 Pf7 33.hxg6 hxg6 34.Df6 Ph8 De barre tocht van het zwarte paard is illustratief voor zwarts problemen. 35.g4 fxg4+ 36.Kxg4 Db8 37.Lxg6 Db3 38.Lh5 Dxc4 39.De6+ Kg7 40.Kg5 Dc3 41.De7+ Kg8 42.Kh6 Zie diagram. Zwart gaf op. 1-0

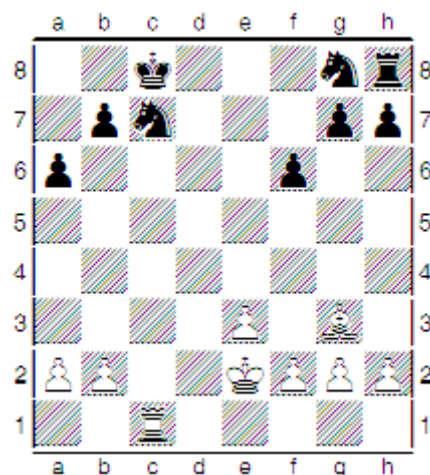

In de laatste ronde zat ik tegenover mijn voormalige teamgenoot René in 't Veld. In Amsterdam was me opgevallen dat hij een voorliefde had voor weinig gespeelde openingen. Vaak verraste hij er zijn tegenstander mee. Ik was een gewaarschuwd man. De avond ervoor bekeek ik in het geheime openingsboekje van Mark enkele openingen die ik René had zien spelen. Met een goed gevoel begon ik de volgende dag aan mijn partij.

Hans Meijer (KPN) – René in 't Veld (TNT) (Union Scept, Arosa, 21 juni 2003)

1. d4 d5 2.c4 Lf5 Een zet die ik niet verwacht had. 3.Pc3 e6 4.Pf3 Pc6 5.Lf4 dxc4 6.e3 Pb4 7.Tc1 Ld3 Te overwegen viel 7.Pd5. 8.Pe5 Lxf1 9.Kxf1 Ld6 10.Lg3 Lxe5 11.Lxe5 f6 Na 11...Pf6 12.Pb5 is wit in het voordeel. 12.Da4 Pc6 13.Lg3 a6

14.Dxc4 De7 15.d5 Db4 Beter lijkt 15.Pe5. 16.Dxb4 Pxb4 17.dxe6 Pd3 18.Td1 0-0-0 19.Ke2 Pc5 20.Txd8 Kxd8 21.Td1 Kc8 22.Pd5 Pe6 23.Pxc7 Pxc7 24.Tc1 Zie diagram. De rest is eenvoudig.

Een vergelijkbare stelling verscheen ooit op het bord aan het slot van een partij van Jan Timman tegen Mikhail Tal in de tweede ronde van de playoff van de kandidatenmatches in 1985. Timman: Kh2, Tc1 en Lb2, pionnen a2, b4, f2, g2 en h3; Tal: Kf8, Pg8, Th8, pionnen a7, c7, d5, f7, g7 en h7. Tal nam zich na deze partij voor om de volgende keer met 1.Pf6 te openen.

24....Pe7 25.Txc7 Kd8 26.Txb7 Te8 27.Ta7 Pf5 28.Txa6 Te4 29.Kd3 Tb4 30.Kc3 Tb7 31.b4 h5 32.h4 Kc8 33.Ta5 Pxd3 34.fxd3 Te7 35.Kd4 Kb7 36.Txh5 Kc6 37.Tc5 Kb6 38.a4 Td7 39.Td5 Tc7 40.a5 Ka6 Zwart gaf op.

Op de slotavond konden we niet alleen de gouden medailles in ontvangst nemen maar ook een imposante wisselbeker voor de prijzenkast van de personeelsvereniging van KPN.

Een voor de hand liggende vraag is hoe we al deze prestaties moeten beoordelen. In deze tijd waarin prestatiemetingen hoogtij vieren is dit een vraag die we niet zomaar uit de weg kunnen gaan. Hoe zou. Uiteraard was het mooi dat ik in 1995 bij het landelijk kampioenschap bedrijfsschaak een TPR behaalde waar Kasparov trots op geweest zou zijn maar twee jaar later zette ik met mijn team een wanprestatie neer door voorlaatste te worden. Wederom een minpunt. Ook mijn bijdrage aan het behalen van het Europees kampioenschap in 2003 viel tegen. Een score van 3½ uit 5 aan het vierde bord is niet bijzonder. Het waren de eerste bordspeler Mark van der Werf en de derde bordspeler Henk Alberts die allebei 5½ uit 7 scoorden en ervoor zorgden dat de beker bij KPN terecht kwam. Toch weer een minpunt. Tot slot is het te gek voor woorden dat ik in het begin van dit stukje commentaar lever op de beloning van de voorzitter van de raad van bestuur van KPN. Dat kan natuurlijk helemaal niet. Reprimandes voor mijzelf en minister Zalm lijken op hun plaats. Alles overziend kan ik niet anders dan vaststellen dat er sprake was van zwakke prestaties en een twijfelachtige loyaliteit. Mijn eindoordeel luidt dan ook dat het de volgende keer allemaal veel beter moet.

Uit bovenstaande blijkt dat men in het absurd theater van de moderne beoordeling prestaties steeds vaker op het individu toespitst. Teamprestaties worden hierdoor niet of nauwelijks meer herkend en erkend. In Arosa verdedigde ik de stelling dat zelfs een schaker die verliest een belangrijke rol kan spelen voor zijn of haar team. Men keek er verbaasd van op. Ik gaf als voorbeeld dat het voor een team nuttig kan zijn om een

zwakke speler tegenover een sterke tegenstander te plaatsen om aan een ander bord een punt te kunnen scoren en zo de wedstrijd te doen kantelen. Met de Elo ratings van de tegenstanders in de hand kan men de kansen op succes zelfs gericht maximaliseren. Zo kan men het team kampioen laten worden door zelf te verliezen. Paradoxaal maar waar.

Hoe kijk ik zelf terug op mijn schaakcarrière bij KPN? Ik doe dat met een tevreden gevoel. Vier keer eerste met een PTT/KPN team tijdens de Amsterdamse bedrijvenolympiade. Diverse bordprijzen. Een keer tweede en een keer derde bij het Nederlands bedrijvenkampioenschap. Een keer zelfs met een perfecte score. Op de valreep ook nog eerste op het Europese kampioenschap voor Telecom- en Postbedrijven. Veel schakers moeten zich met minder tevreden stellen. Ik kan niet anders zeggen dan dat het een eer en een genoegen was om samen met Willem Broekman, Henk Alberts, Chris Heuckeroth, Ad de Feyter, René in 't Veld, Jos van der Tol, Eric Veldkamp, Mark van der Werf, Teun van der Vorm en anderen de groene kleuren achter het schaakbord te verdedigen.

Op 31 december 2004 eindigde mijn (schaak)carrière bij KPN. Die dag vertrok ik. Een jaar later zou ook Willem Broekman een punt achter zijn KPN (schaak)carrière zetten.

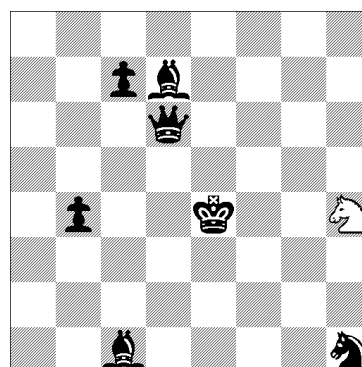
□

Puzzel

Opgave: Zet de zwarte koning schaak met het witte paard in het kleinste aantal zetten. Hierbij mag het witte paard op geen enkel moment "in" staan. Zwart doet geen zetten.

Oplossing: → **blz. 41**

[www.chesscafe.com]

Beste Harrie, fijne knul,

Een aantal weken geleden waren wij tegen elkaar ingedeeld in het kader van de finalegroepen. Ik weet niet wat jouw doelstelling was, maar ik wilde per se winnen (Hoe zou dat nou toch komen?!). Als dat de doelstelling is, dan is het altijd handig en verstandig om je voor te bereiden. Tegen jou is dat niet moeilijk.

Ik had Wit en wilde weer eens een d4tje op het bord brengen. Na 2 c4 zou het Albins tegengambiet worden en na 2 Pf3 zou Tjigorin zijn opwachting maken. Heel voorspelbaar. Daar is trouwens helemaal niets mis mee. Het betekent alleen dat ik als tegenstander enigszins in het zadel wordt geholpen. Prima. Nadat ik mijn elektronische hulpmiddelen geraadpleegd had, bleek dat die Tjigorin een zekere mate van respectabiliteit had, te oordelen naar de scores. Maar bij Albin lag dat heel anders. Het gambiet van deze speler met het uiterlijk van een paardenkoopman (van Lennep, 1895) ontbeert iedere respectabiliteit. Lachsalso's weerklonken uit mijn studeerkamertje, elke keer als ik naar de scores ging kijken van allerlei subvarianten. Toen ik tegenover je zat deed ik alsof ik nadacht, maar de eerste vijftien zetten had ik à tempo op het bord kunnen brengen. Mijn voorbeeld waren twee partijen die elk binnen zo'n slordige twintig zetten afgelopen waren. In het voordeel van Wit uiteraard. Jij kreeg argwaan toen ik een niet geheel triviale zet te snel op het bord bracht en week van de voorbeelden af. Maar ik had toen toch rond zet 15 in een zet kunnen winnen, zoals jij zelf na de partij onmiddellijk opmerkte. Het enige, niet helemaal uit de lucht gegrepen, excuus dat ik heb voor mijn nalatigheid is, dat ik er dinsdags een werkdag op heb zitten en een heen-en-weertje naar Utrecht. Enfin, ik won de partij uiteindelijk. Maar wees niet bevreesd, de partij heeft zijn weg naar het riool gevonden.

Wat mij opviel was het tijdsgebruik. Jij zat na zo'n vijftien zetten al tegen een tijdsachterstand van, naar ik meen, een half uur aan te kijken en uiteindelijk zou die achterstand nog verder oplopen tot iets van drie kwartier. Maar *jij* bent de kenner, Harrie, ik de speler die met het bestrijden van des paardenkoopmans gambiet een uiterst minimale ervaring heeft. Of zien we hier het verschil aan de dag treden tussen de knsb-speler en de onderbonder? Het is maar een suggestie natuurlijk...

Misschien moet je eens omzien naar een substituut voor het gewraakte gambiet. Maar dat wil je vermoedelijk niet. Na de partij vertelde je mij dat je zo'n 70 procent score hebt met Albin. Ik geloof je direct, maar ik vermoed dat er onder je tegenstanders nogal wat spelers zitten die zwakker zijn dan jij en heel, heel weinig knsb-spelers.

Nu zal ik je een geheimpje verklappen. Ik heb dat altijd voor me gehouden om niet de risee van de club te worden, maar ook ik heb heel, heel vroeger Albin wel eens te hulp geroepen. Toen ik bij het vermaarde Groningen speelde, was er een periode waarin iedere tandeloze knakker die op het punt stond de pijp aan Maarten te geven achterelkaar van me won. Ja, dat waren barre tijden. Er ging teveel energie in mijn promotieonderzoek zitten en te weinig in het spel der spelen. In arren moede speelde ik Albin. De letterlijke reactie van een van mijn knsb-kornuiten was: "Ben je zo wanhopig, Neppie, dat je dit gaat spelen?". Ik bedoel maar.

Slechts eenmaal heb ik het gambiet gespeeld bij mijn volle verstand. Mijn klasgenoot Eric en ik gingen naar de reünie van onze school. Het was in december 1980. Winter. Ik vergaapte me aan een mokkel dat abusievelijk dacht dat het hoogzomer was en dat zich had gekleed alsof zij klandizie zocht. Ik werd hitsig en agressief. Eric en ik hadden al eerder afgesproken dat we die avond bij hem thuis een partij zouden spelen. Kort daarvoor had Kortsjnoy met Wit een bepaalde variant tegen de Albin gekozen en Eric wilde die wel tegen mij proberen en niet zonder reden. Hij had zich voorbereid, ik niet. Ik denk dat je de partij

wel wilt zien en dat plezier doe ik je. Didactisch gezien is het helemaal verkeerd, want de partij liep niet goed af voor Wit. Maar goed, ik wil niet kinderachtig wezen.

E.M.Braun – MN, 20 december 1980, Hilversum

1 d4, d5 2 c4, e5 3 de5x, d4 4 Pf3, Pc6 5 g3, Lg4 6 Lg2, Dd7 7 Db3, Voilà, de zet van Kortsjnoi. In de partij Kortsjnoi-Veinger, Beersheba 1978 werd de zwartspeler in 25 zetten van het bord geknald. Ik moet aannemen dat jij als Albinkenner deze partij te uit en ter na bestudeerd hebt. 7..., **0-0-0 8 0-0, h5 9 Td1, Lc5 10 Lg5, f6 11 ef6x, gf6x 12 Lh4, De7 13 Kf1, Ph6 14 Pbd2, The8 15 Te1, Lb4 16 Tad1, Pf5 17 a3, Lc5 18 Db5?** Hier had Fritzje7 een grote voorkeur voor Dd3 met gelijkspel. **18..., Ph4x 19 Ph4x, a6 20 Db3, Le2x+ 21 Kg1, Dd7** Eenvoudiger is happen op d1. **22 Ta1** En hier was Te2x!? behoorlijk beter geweest. **22..., d3 23 Pe4, Te4x! 24 Le4x, Dd4 25 Lf5+, Kb8 26 Te2x, de2x** en twee zetten later: 0-1.

Leuk partijtje, niet? Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het verschil in speelsterkte tussen mijn goede vriend Eric en mij niet geheel onbeduidend was. Inderdaad, als je een tegenstander hebt die echt zwakker is kun je hem met Albin zeer gewelddadig neersabelen. Leuk voor de omstanders en je eigen ego. Maar tegen knsb-spelers, met wie het kwaad kersen eten is, zoals ik die beminlijke lange op onze club steeds voorhoud, is Albins tegengambiet geen optimale keuze. Ik maak een afspraak met je, beste Harrie. Ik speel voortaan alleen nog maar d4 tegen je. Weliswaar spelen wij niet zo vaak tegen elkaar, vanwege het grote krachtsverschil, maar ik ben benieuwd hoe lang het gaat duren voor je er dood- en doodziek van wordt!

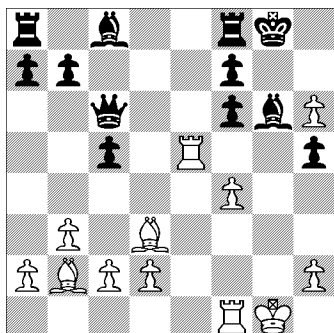
Met een hartelijke groet,
Manuel

Hoezo, "open" ?	Rob de Vries	E
------------------------	---------------------	----------

Op zaterdagmiddag 10 juni vond in de Olympus onze eerste "open dag" plaats. Mede vanwege het feit dat in de aanloop niet alles was gegaan zoals het bedacht was (hoe bedoel je, even wat posters ophangen?) viel de opkomst "enigszins" tegen: nul (!) bezoekers (als je de zoontjes van Wong Tsai niet meetelt). Gelukkig was van onze kant een redelijk aantal leden aanwezig, zodat aan het begrip "open" toch nog een zinvolle draai kon worden gegeven: spontaan werd het "1e Promotie Open-zaterdagmiddagtoernooi" georganiseerd, waarbij "open" vooral betekende: "in de open lucht"! Dit evenement kende een dermate grote opkomst dat in twee groepen kon worden gespeeld. Groep 1 (Jan van den Bergh, Manuel Nepveu, Jeroen de Roo, Max Toxopeus, Rob de Vries, Maarten van Zetten) speelde een dubbelrondige competitie die werd gewonnen door Manuel, onder luid gejuich (vooral van hemzelf...); groep 2 (Willem Jutte en Martin van Staden) speelde een tweekamp waarvan het aantal ronden evenals de winnaar Uw verslaggever helaas ontgaan is.

Dit alles had toch wel enige propaganda-waarde: de 4 tafels met daaraan 8 schakers voor de deur van de Olympus trokken natuurlijk de aandacht van de voorbijgangers, die echter zonder uitzondering verklaarden geen belangstelling te hebben voor een loopbaan als lid van onze vereniging (de meesten waren trouwens een jaar of vijf, en op weg naar het aangrenzende speelparadijs...). Persoonlijk denk ik dat Wong's oudste zoon (6 jaar, en kan al roken) de meeste kans maakt op een verdere kennismaking met Promotie. Over een voortzetting van dit toernooi wordt inmiddels ernstig nagedacht.

NB: De van dit evenement (door Astrid) gemaakte foto's zijn helaas niet verder gekomen dan de mobiele telefoon van Hans Minnema, die zijn mislukte pogingen om de foto's op zijn PC (en vandaar bij Uw redactie) te krijgen als volgt samenvatte: "Het wordt tijd voor een nieuwe telefoon!"

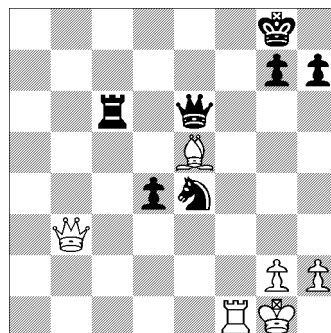

stelling 1

wit
speelt en
wint

► Om er in te komen

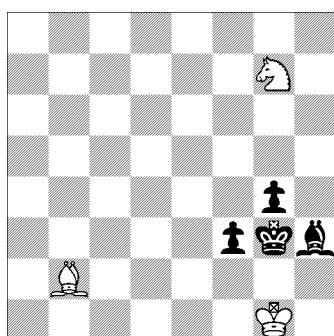

stelling 2

wit
speelt en
wint

► Die dame staat helaas gedekt

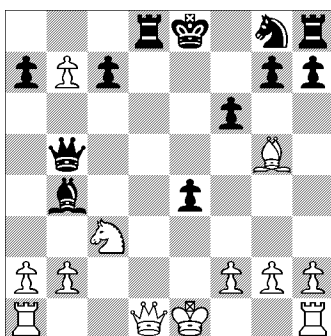

stelling 3

wit
speelt en
wint

► Heen en terug

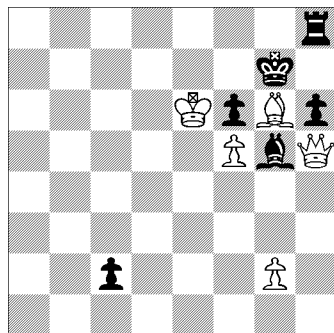

stelling 4

wit
speelt en
wint

► Altijd weer leuk

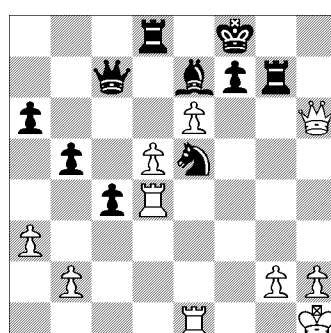

stelling 5

wit
speelt en
wint

► Druk daar in die hoek

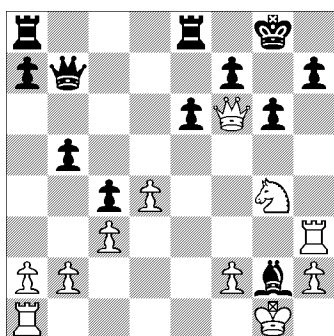

stelling 6

wit
speelt en
wint

► Schaken is niet zo moeilijk!

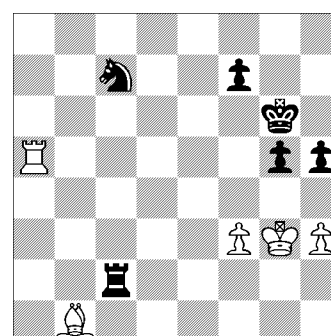

stelling 7

wit
speelt en
wint

► Maar wat is nu de 2^e zet?

stelling 8

zwart
speelt en
wint

► Jammer van die penning

Voor de echte klassiekerliefhebber was de 1^e opgave een opwarmertje. Het fragment stamt uit de beroemde partij Torre-Lasker, Moskou 1925. Wit startte een combinatie die later "de windmolen" werd genoemd.

25. Lf6!! Dxh5 Zwart moet het dame-offer aannemen, 25. .., Dd3 26. Txg7+ Kh8 27. Dxh6+ Dh7 28. Tg6 is mat **26. Txg7+ Kh8 27. Txf7+!** De molen met de toren en loper als wieken doet nu op de 7^e rij destructief werk. Veel zwakker zou zijn 27. Tg5+ Kh7 28. Txf5 en zwart leeft nog een beetje. **27. .., Kg8 28. Tg7+** Wit herhaalt het mechanisme zolang mogelijk langs de 7^e rij. **28. .., Kh8 29. Txb7+ Kg8 30. Tg7+ Kh8 31. Tg5+!** Wit laat de pion op a7 staan, om zwart geen tegenkansen langs de a-lijn te laten. **31. .., Kh7 32. Txf5 Kg6** Wint toch nog een stuk terug. **33. Th3 Kxf6 34. Txf6+** en wit won het eindspel met 3 pionnen meer op de 43^e zet.

De Mexicaan Torre (1904-1978) (zie foto) was de geestelijke vader van de Torre-aanval Dit openingssysteem ontstaat na 1. d4 Pf6 2. Pf3 e6 3. Lg5. In het zeer sterk bezette toernooi Moskou 1925 behaalde hij een gedeelde 5^e plaats met een score van 12 uit 20 (+8 = 8 -4). Lasker werd 2^e met 14 uit 20 (+10 =8 -2). Als gevolg van zijn zwakke psychische gesteldheid was hij gedwongen om zich in 1926 op zijn 22^e uit het internationale schaakleven terug te trekken. In 1977 (1 jaar voor zijn dood) werd hem de grootmeestertitel toegekend.

Emanuel Lasker (1868-1941) is tot op de dag van vandaag met 27 jaar de langstzittende wereldkampioen uit de schaakgeschiedenis. In 1921 raakte hij zijn wereldtitel kwijt aan de Cubaan Capablanca. Moskou 1925 was bedoeld als Laskers' afscheidstoernooi. Hij was toen 56 jaar. Financiële nood noopte hem te blijven schaken. Nottingham 1936 was zijn laatste toernooi.

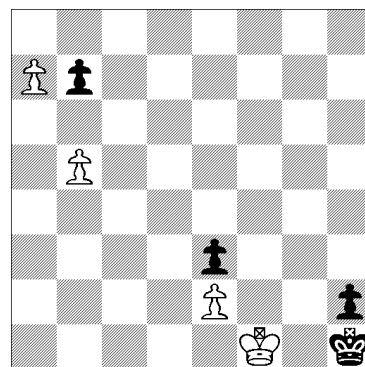
De 2^e klassieker is de volgende.

Als gezocht wordt naar voorbeelden van de fraaiste zetten uit de schaakgeschiedenis mag dit fragment niet ontbreken. Zwart deed een briljante zet, die bijna onwerkelijk aandoet.

Wit speelt en wint - extra

Zoals wellicht bekend zijn de meeste problemen die U aantreft in onze rubriek "Wit/zwart speelt en wint" afkomstig van de website van NRC-Handelsblad (aldaar onder redactie van Herman Grooten). Dat ook andere kranten regelmatig schaakproblemen publiceren zal U niet ontgaan zijn. Een van de bekendste rubrieken op dit gebied is waarschijnlijk die van het Algemeen Dagblad. Onder de naam "Dagschaak" staan in deze krant elke dag twee opgaven, de A-opgave voor "beginners" en de B-opgave voor "gevorderden". Het komt wel eens voor dat "gevorderde" schakers meer moeite hebben met het A- dan met het B-probleem... Wat dacht U bijvoorbeeld van dit A-probleem (voor beginners!? - zelfs onze "voorproever" Henk Alberts had er even tijd voor nodig).

oplossing → blz. 41

Schaaksoos aan de “Gondelkade” E

Sinds september 2005 is er elke woensdagmiddag een schaaksoos in het Atrium bij ons oude clublokaal.

Ook in de zomermaanden wordt er gewoon elke week gespeeld, weer of geen weer.

Van 14.00 tot 16.00 uur wordt er gezellig geschaakt in een ongedwongen sfeer.

Tijdens de partij wordt regelmatig een babbeltje gemaakt, om de punten wordt niet gespeeld, de ontspanning is het voornaamste doel.

Er zijn 12 trouwe bezoekers, tot nu toe, waarvan er wekelijks ongeveer 8 aanwezig zijn.

In de schaakkennis van de deelnemers is een flink niveauverschil.

Maar bijna allen hebben kortere of langere tijd geleden, bij een vereniging gespeeld.

Enkele zijn oudleden van Botwinnik en slechts een van Promotie, mijzelf niet meegeteld.

Dat kan toch echt meer zijn

Wij kunnen gebruik maken van het materiaal van de jeugd, dus alles is beschikbaar.

Uiteraard borden en stukken, maar ook notatiepapier en voor diegenen die er prijs op stellen, klokken.

Geen inschrijfgeld – Geen contributie – Geen verplichtingen

Geen afmelden of aanmelden, je komt wanneer je zin hebt en speelt met de deelnemer naar eigen keuze.

Alles is mogelijk.

Spontaan wordt er soms een simultaan gespeeld, maar dan met niet te veel deelnemers, gezien de beschikbare tijd.

Voorwaarden

Ja, een enkele, de ruimte wordt kosteloos beschikbaar gesteld door de Zorgring en dan alleen als de deelname beperkt wordt tot deelnemers van 55 jaar en ouder.

Op een jaar wordt niet gekeken, maar uitzonderingen worden niet toegestaan.

Kom eens langs, proef de sfeer, je bent gegarandeerd verkocht, je hebt er een leuke middag bij en als prettige bijkomstigheid, de consumptie prijzen zijn zeer redelijk.

Wil je nog wat meer informatie, bel gerust met

Jan van der Ploeg

Stelling 1 <i>"Om er in te komen"</i> Zemsch - NN, 1902 1. Tg5+ Lxg5 2. h7 #	Stelling 2 <i>"Die dame staat helaas gedekt"</i> Lasker - Kagan, 1894 1. Ld6! 1-0 1. ... Dxb3 → 2. Tf8 # 1. ... Pxd6 → 2. Dxe6 # 1. ... Txd6 → 2. Db8+ en mat in 2
Stelling 3 <i>"Heen en terug"</i> eindspelstudie Horwitz, 1884 1. Le5+ Kh4 (heen) 2. Lf6+ Kg3 (terug) 3. Ph5 #	Stelling 4 <i>"Altijd weer leuk"</i> Gurvic - Pampin, 1976 1. Dxd8+ Kxd8 2. O-O-O+ Ke7 3. Pxb5 1-0
Stelling 5 <i>"Druk daar in die hoek"</i> eindspelstudie Benko, 1990 1. Lh7 Tf8 2. Dg6+ Kh8 3. Lg8 Txxg8 4. Kf7 Txxg6 5. fxxg6 c1D 6. g7+ Kh7 7. g8D #	Stelling 6 <i>"Schaken is niet zo moeilijk!"</i> Hempson - Munro 1. Txe5 Dxe5 2. Dh8+ Tg8 3. Dxe5 1-0
Stelling 7 <i>"Maar wat is nu de 2^e zet?"</i> Timman - Pomar, 1977 1. Ph6+ Kf8 2. Pf5! exf5 3. Txxh7 1-0	Stelling 8 <i>"Jammer van die penning?"</i> Tavernier - Grodner, 1952 1. ... h4+ 2. Kg4 f5+ 3. Txf5 (ontpent de zwarte toren) 3. ... Tg2 #
Paardpuzzel (blz. 34) Pg2 - Pe1 - Pc2 - Pa1 - Pb3 - Pxc1 - Pb3 - Pa5 - Pb7 - Pd8 - Pf7 - Pg5+.	Extra (blz. 39) 1. a8T (1. a8D? pat) 2. ... b6 3. Ta5! bxa5 4. b6 a4 5. b7 a3 6. b8D a2 7. Da8 #

Agenda zomer 2006	H
--------------------------	----------

juni 2006		
di	27 juni	laatste ronde finalegroepen

juli 2006		
elke dinsdag vanaf 4 juli		zomercompetitie

augustus 2006		
elke dinsdag		zomercompetitie

september 2006		
di	5 sept	prijsuitreiking + verkiezingen + simultaan
di	12 sept	1 ^e ronde reguliere competitie